Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 215 (5806).
18 СЕНТЯБРЬ 1985 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БУГУНГИ СОНДА:

● ТОШКЕНТЛИКЛАР СЪЕЗДОЛДИ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА. 1-бет.
● ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИ ЙЎЛИДАН. 2-бет.
● САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР. 3-бет.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИГА — ЗАРБДОР ЯКУН

Пилталовчиларга бағишланди

Тошкент тўқимачилик комбинатида КПСС XXVII съезди шарафига давом этаётган зарбдор ўн кунликлар тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу ерда ҳар бир ўн кунлик тўқимачилик саноатидаги маълум бир касб эгаларига бағишланмоқда. Комбинатда сентябрь ойининг биринчи ўн кунлиги шонли пилталовчиларга бағишланди. Бу ўн кунликда биринчи йигирув фабрикасининг танда йигирув цехи коллективи ғолиб деб топилди. Цехда ўн кунлик ишлаб чиқариш топшириғи 104,6 процент адо этилди, маҳсулотнинг асосий қисми аъло сифатда тайёрланди.

Сменалараро мусобақада эса йигирув ишлаб чиқаришининг дастлабки жараёни бўлмиш пахта саралаш цехидаги М. Мамасолиев бошлиқ смена ғолиб деб топилди. Бу смена ҳар декадада зарбдорларча ишлаб, ўн кунлик топшириқларини мунтазам ортиғи билан адо этяпти. Ишчилар ўртасидаги шахсий мусобақада эса сараловчи Д. Тамабоева, пилталовчи Ш. Шорустамова, таровчи М. Мирзаева пешқадам бўлишди. Юксак касб маҳоратига эга бўлган, меҳнат интизомига қатъий риоя қилиб, станокларнинг узлуксиз ишлашини таъминлайдиган бу ишчилар ойлик топшириқларни мунтазам 115-120 процентга етказиб адо этишаяпти.

ВАҚТДАН ЎЗИБ

«Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари Виктор Васильевич Бочков (суратда) мамлакатимиз коммунистларининг бўлажак анжумани шарафига олган социалистик мажбуриятларини бажаришда салмоқли ютуқларни қўлга киритаяпти. Ишлаб чиқариш илғори, меҳнат ветерани кундан кунга юксак меҳнат кўрсаткичларини қўлга киритаяпти. В. Бочков кундалик ишлаб чиқариш топшириғини 140 — 150 процент бажариб, аъло сифатли маҳсулот тайёрлаяпти. Бу В. Бочковга цехдаги ҳамкасб дўстлари билан бўлган мусобақада пешқадамлик қилиш имконини беряпти. Ҳозир ишлаб чиқариш илғорининг меҳнат календарида 1990 йил давом этяпти.

И. Зарафшанский фотоси.

ПРОСПЕКТДА ЯНГИ БИНО

Тошкентнинг Халқлар дўстлиги проспекти кун сайин гўзаллашиб, шаҳримиз ҳуснига ҳусн қўшмоқда. Бу ерда осмонўпар бинолар тобора кўпайиб ҳамшаҳарларимизни қувонтирмоқда, серқуёш диёримиз пойтахти меҳмонлари таҳсинига сазовор бўлмоқда.

Проспектнинг «Большевик» кўчасида ана шундай пурвиқор бинолардан яна бири кўкка бўй чўзди. Янги тўққиз қаватли бу бинода ҳозир сўнгги пардозлаш ишлари бажариляпти. Уни 1-уйсозлик комбинатининг 2-пардозлаш ишлари бошқармасига қарашли 77-қурилиш-монтаж бошқармаси бинокорлари амалга оширяпти.

— Бу бинога ҳадемай 32 хонадон кўчиб киради. Шунингдек, унинг биринчи қаватида аҳоли учун кундалик эҳтиёж моллари магазини ва ЖЭК жойлашади, — дейди 77-қурилиш-монтаж бошқармаси бошлиғи А. Спригин. — Айни пайтда қурувчиларимиз КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб, объектни муддатидан олдин топшириш учун ғайрат қилмоқдалар.

Қурилишда коммунистик меҳнат зарбдори Э. Ханнонов бошчилигидаги бригада меҳнат намунасини кўрсатяпти. 26 кишилик бригаданинг ҳар бир аъзоси уч-тўрт турдош касбни пухта эгаллаган моҳир қурувчилардир. Съездолди мусобақасини авж олдирган бригада аъзолари кундалик топшириқларни 130—135 процентга адо этмоқдалар. Улар бинони муддатидан илгари, шу ойнинг охиригача фойдаланишга топшириш учун жонбозлик кўрсатмоқдалар. Айниқса сувоқчилар А. Козлова, Л. Селигеева, монтажчилар Б. Анорбеков, А. Степановлар ҳамкасбларига ўрнак бўлиб, кундалик топшириқларини 1,5—2 ҳисса ортиғи билан уддаламоқдалар.

«ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИГА САДОҚАТ

- «ОҚ ОЛТИН» ТЕРИМИ—УМУМХАЛҚ ИШИ
- УЛКАН ХИРМОНГА ҲАР БИРИМИЗ ҲИССА ҚЎШАМИЗ
- ПАХТАКОРЛАРГА—СЕРУНУМ ТЕХНИКА

ПАХТАКОРЛАР МАМНУН

Саховатли ўлкамиз далаларида пахта терими авжига чиқяпти. Республикамиз пахтакорлари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида Ватанимизнинг улкан «оқ олтин» хирмонига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш ва мамлакатимиз коммунистларининг катта анжуманини ёруғ юз билан қаршилаш учун далаларда жонбозлик кўрсатмоқдалар. «Оқ олтин» ижодкорларининг йил бўйи етиштирган ҳосилини нест-нобуд қилмай териб олиш учун республикамизнинг барча меҳнат коллективлари уларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Бунда «Ўроқ ва Болға» иттифоқи янада яққол намоён бўлмоқда.

Пойтахтимиз д а г и «Ташхимсельмаш» заводи Жиззах области Октябрь районидаги Суслов номли совхоз заршунослари билан бир неча йилдан буён дўстона алоқада бўлиб, уларга кўмаклашиб келмоқда. Бу йил ҳам «Ташхимсельмаш»чилар чўлқуварларга «оқ олтин» етиштиришда баҳоли қудрат ёрдамлашмоқдалар. Улар шу кунга қадар совхоз учун 4 минг сўмлик ёрдам кўрсатдилар. Шуниси диққатга сазоворки, пахтазорларни машина теримига тайёрлашда «Ташхимсельмаш»чиларнинг хўжаликка ёрдами ғоятда улкан бўлди. Заводнинг ремонт-механика цехидан борган А. Бережной, Б. Содиқов сингари ўз ишининг моҳирлари ОВХ—28 ва ОПХ— 28 пуркагич аппаратларини дефолиацияга сифатли қилиб тахт этдилар. Шу кунларда пахтазорларда аппаратлар тўхтовсиз, бир маромда ишлаб ғўза пайкалларини «зангори кема»ларга тайёрлаяптилар. Мирзачўллик «оқ олтин» ижодкорлари тошкентлик дўстларининг беминнат ёрдамидан мамнун бўлмоқдалар.

ДАЛА АПТЕЧКАСИ МУҲАЙЁ

5 миллион 730 минг тонналик «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш учун кураш қизимоқда. Пахтакорларга етиштирилган ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай териб олишда республикамиз меҳнат коллективлари яқиндан кўмаклашмоқда л а р. Ўзбекистон дорихоналар Бош бошқармаси ҳам ана шундай пахтакорларга ёрдам бериб келаётган коллективлардан.

— Мана шундай долзарб пайтда «оқ олтин» ижодкорларига республикамиз доришунослари ҳам амалий ёрдам кўрсатмоқдалар, дейди дорихоналар Бош бошқармаси бошлиғи Ш. Соатов. —Чунончи, пахтакорлар, механизаторлар ва ҳашарчилар учун 1650 дона биринчи ёрдам аптечкалари жўнатилди. Шунингдек республикамизнинг барча дорихоналари ва дорихона омборларида пахтакорлар учун зарур бўлган дори-дармонлар етарлича тахт этилди. Республика дорихоналари заршуносларга хизмат қилувчи врачлар аптечкаларини ҳам керакли медикаментлар билан таъминлади. Ўзбекистон дорихоналар Бош бошқармаси Сирдарё ва Жиззах области пахтакорларига оталиқ ёрдами тариқасида бевосита дала шийпонларида савдо қилувчи 4 та кўчма дорихона машинаси юборди. Шунингдек дори-дармонлар билан таъминланган ва замонавий асбоблар, буюмлар билан жиҳозланган 155 та кўчма автодорихона республикамизнинг бошқа областлари «оқ олтин» бунёдкорлари хизматида бўлади.

Шу ойнинг охиригача доришуносларимиз заршунослар учун 400 минг сўмлик дори-дармонлар етказиб беради. Ўтган август ойида эса 560 минг сўмлик медикаментлар пахтакорларга жўнатилди. Яна улар учун йиғим-терим мавсуми мобайнида 850 минг сўмлик медицина маҳсулотлари юборилади.

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ТЕРИМГА ШАЙ

Шаҳримиздаги енгил таксомоторлар экспериментал ишлаб чиқариш автотранспорт корхонаси мана ўн йилдирки, Жиззах областининг Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхоз пахтакорларига яқиндан ёрдам бермоқда.

Бугунга қадар корхона слесарлари совхознинг терим машиналарини ремонтдан чиқариб, теримга шай қилиб қўйишди.

Ҳадемай, автотранспорт корхонасининг 30 ҳайдовчиси КПСС аъзоси Н. Верченко бошчилигида совхоз далаларига йўл олади. Йигитлар ўтган йили она-Ватан хирмонига 2030 тонна «оқ олтин» териб топширишган эди. Бу йилги марра ҳам ана шундай.

Ҳадемай 30 такси ҳайдовчиси «зангори кема»лар рулига ўтириб, «оқ олтин» теришга киришади.

БОЛГАРИЯДА ЎЗБЕКИСТОН КЎРГАЗМАСИ

ТАСС мухбири В. Абрасимов Софиядан хабар қилади:

Машҳур меъморчилик обидалари масканлари бўлмиш Бухоро, Самарқанд шаҳарлари Болгарияда яхши маълум. Аммо бу ердагилар Ўзбекистоннинг ўзига хос ва қадимий жозибадор амалий санъати билан унчалик таниш эмас эдилар. Болгарияда биринчи марта очилган ва Ўзбекистон ССР халқ усталари ижод этган 220 га яқин экспонатни ўз ичига олувчи кўргазма шу камчиликнинг ўрнини муваффақиятли равишда тўлдирмоқда. Кумуш ва бошқа асл металларга зарб қилувчи ўзбек наққошларининг ишлари кўзни қамаштиради. Хилма-хил гиламларнинг жимжимадор гуллари ёрқин бўёқлари билан ажралиб турибди. Миллий либослардаги хилма-хил нақшлар нозик дид билан ижро этилган.

Ҳаммасини санаб тугатиш қийин, аммо Болгария бадиий ҳунармандчилиги усталари иттифоқининг раиси Климент Воденичаров ТАСС мухбири билан суҳбатда кўргазмадан олинган умумий таассуротни ифодалаб бундай деди: «Мен катта таассурот билан яшаб турибман, чунки кўргазма жуда бой, намойиш этилаётган буюмларнинг бадиий даражаси юксак. Бундан ташқари, кўргазма бир-биримизни яхшироқ билиб олишимизга ёрдам беради. Халқ усталаримиз учун кўргазма билан танишув жуда фойдали бўлади».

Бир ойдан кўпроқ давом этадиган кўргазмани Софиядан ташқари Болгариянинг бошқа шаҳарларида ҳам кўрсатиш мўлжалланмоқда.

МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Лилия Ҳасанованинг электр монтаж буюмлари заводига ишга келганига кўп эмас, атиги икки йил бўлди. Аммо ёш ишчи қисқа вақт ичида сидқидилдан, виждонан меҳнат қилиши билан коллективнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлди — смена топшириқларини бажариш унинг учун қонун бўлиб қолган.

Муваффақият ўз-ўзидан келгани йўқ. Унга мураккаб касб сирларини ўзлаштиришда корхонанинг ветеранлари, тажрибали мастерлар яқиндан ёрдам беришди. Ҳозир Л. Ҳасанова 1986 йил ҳисобига меҳнат қилаяпти. Коммунистлар анжуманини муносиб совғалар билан кутиб олишга аҳд қилган ёш ишчи «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остидаги социалистик мусобақада фаол иштирок этяпти.

Л. Ҳасанова каби илғорлар заводда оз эмас. Корхона қўлга киритаётган ютуқларда яхши ташкил этилган социалистик мусобақа —унинг ошкоралиги, натижаларнинг мунтазам таққослаб борилиши муҳим роль ўйнаяпти. Навбатдаги зарбдор ўн кунликни якунлаётган электр монтажчилар тиғиз иш мароми сусаймаслиги учун пухта замин тайёрлашга интилишаяпти.

СУРАТДА: электр монтажчи Л. Ҳасанова.

Т. Каримов фотоси.

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Лекция пропагандасини такомиллаштириш масалалари республиканинг бир қанча областларида бўлиб ўтган идеология ходимлари кенгашларининг диққат марказида бўлди. Кенгашларда кейинги йилларда совет кишиларининг умумий таълим ва маданий савияси, уларнинг интеллектуал эҳтиёжлари анча ўсганлиги қайд этилди. Шунга биноан партиянинг умуман идеология иши олдига, шу жумладан унинг энг муҳим бўғинларидан бири бўлган лекция пропагандасига қўяётган талаби ҳам кучайди. Кўпгина партия комитетлари ўз фаолиятларининг бу муҳим соҳасига раҳбарликни бўшаштириб юборишди, натижада лекциялар кўпинча реал воқеликдан ажраган ҳолда эскичасига ўқилмоқда, баъзида тингловчиларнинг қизиқишини уйғотмаётир.

Лекция пропагандасига партия раҳбарлиги даражасини кескин ошириш шу куннинг талабларидан биридир. Партия комитетлари билан бошланғич партия ташкилотлари, деб таъкидланди кенгашларда, меҳнат, ўқув юртлари коллективларида, аҳоли истиқомат жойларида ва дам олиш жойларида бу ишнинг бевосита ташкилотчилари бўлишлари, бу иш қандай планлаштирилганлиги, унинг мазмуни, тематик йўналиши, лектор кадрлар тайёрланаётганлиги учун жавоб беришлари керак. Ҳозирги вақтда аудиторияларни паспортлаштириш жорий этилаётганлиги лекция пропагандасини чинакам илмий асосда планлаштиришга имкон беради. Паспортлаштириш билан айни пайтда лекторларнинг сифат составини белгилаш учун уларни аттестациядан ўтказиш масаласи кўриб чиқилмоқда. Ҳамма жойда лекциялар ўқишнинг ягона плани киритилмоқда. Партия ташкилоти замон руҳига, ишлаб чиқариш эҳтиёжларига ва коллектив манфаатларига мос келадиган мавзуларни планга киритиши керак. Лекциялар тематикасини белгилаш, уларнинг сифатини ошириш лекцияларни такомиллаштиришнинг муҳим қисми бўлиб қолмоқда. Бу ўринда тингловчилар ҳузурида лекциялар ўқишни уюштирувчилар муҳим роль ўйнашлари керак. Уларни партия ташкилотлари ташкилотчилик ва пропагада иши тажрибасига эга бўлган коммунистлар, актив комсомоллар орасидан танлаб олмоқда.

Кенгашларда партия комитетлари лекция пропагандаси олиб борувчи кўп сонли ташкилот ва муассасалар, министрликлар ва идоралар ҳамда уларнинг жойлардаги органлари фаолиятини йўналтириб ва мувофиқлаштириб боришлари зарурлиги уқтириб ўтилди. Бу ишнинг республикада амалга оширилаётган янги форма ва методларига ўтилиши сиёсий тарбиявий идеологик ишнинг бу муҳим соҳасини юқори поғонага кўтариш имконини беради. (ЎзТАГ).

Тошкентда халқаро семинар

Тошкентда иш бошлаган халқаро семинар сув хўжалигини ривожлантиришга ажратилган капитал маблағлардан самарали фойдаланиш мавзуига бағишланган. Семинарни БМТ Осиё ва Тинч океан мамлакатлари иқтисодий ва социал комиссияси (ЭСКАТО), СССР Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети ҳамда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ташкил қилган.

Семинарда қатнашаётган тўққиз мамлакат мутахассислари Сирдарё ҳавзаси сув ресурсларидан комплекс фойдаланишни бошқариш самарадорлигини ошириш ҳамда шу сув ресурсларини муҳофаза қилиш борасида орттирилган тажрибалар билан, Мирзачўл мисолида суғориш учун ажратиладиган солиштирма капитал маблағларни белгилаш методлари, халқ хўжалиги тармоқларини сув билан таъминлаш ҳисоби масалалари, ҳисоб техникасидан фойдаланиш асосида сув хўжалиги қурилиши практикаси билан танишадилар.

Улар республикадаги бир қанча гидротехника иншоотларини бориб кўрадилар.

(ЎзТАГ).

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

БУГУН ТОШКЕНТДА:

● «Главташкентстрой» 4-трести 38-қурилиш бошқармасининг Анатолий Ситин бошлиқ комплекс бригадаси муддатидан илгари сентябрь ойи топшириғини адо этди. Коллективнинг барча 27 аъзоси Н. Злобин усули билан меҳнат қилиб, бунёд этилаётган объектлар муддатини қисқартиришга, қурилиш-монтаж ишларининг сифатини бир мунча яхшилашга муваффақ бўлаяпти.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Марказий лойиҳа-технология бюросининг беш қаватли биноси қурилишида меҳнат қилаётган коллектив КПСС XXVII съезди очиладиган кунга қадар 1986 йилнинг иккинчи квартали плани бажарилганлиги ҳақида рапорт беришни мўлжаллаяпти.

ОБ-ҲАВО ВА САЛОМАТЛИК

Шу ҳафта мобайнида кам булутли илиқ ҳаво кўпроқ сақланиб туради. Ҳаво ҳарорати кечаси 10—15, кундузи 27—32 даража иссиқ бўлади. Ҳафта ўртасида булут кўпайиши, ғарбдан шамолнинг кучайиши ва ҳарорат қисқа муддат 1—2 даража пасайиши кутилади.

Ҳафта давомида ўртача ҳарорат кўп йиллик ўртача меъёрдан бир мунча юқори бўлади.

Н. А. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг метеорологик прогнозлаш ва медицина профилактикаси маркази маълумотига кўра, одатдаги иқлимий нормадан кам фарқланувчи бундай об-ҳаво шароити метеорологик беқарор беморларнинг кўпчилигида сезиларли таъсирланишни келтириб чиқармайди.

Бироқ, атмосфера жараёнларининг кутилаётган беқарорлиги, булутнинг кўпайиши, шамолнинг ҳийла кучайиши ва ҳароратнинг қисқа муддатли пасайиши спастик таъсирланишлар (сезувчанлик ортиши, ўзгарувчан хусусиятдаги турли аъзолардаги оғриқ кабилар)га мойил беморлар ҳиссиётига таъсир этиши мумкин.

Ушбу группадаги беморларга ҳафтанинг шу даврида профилактика мақсадида таскин берувчи ва томир кенгайтирувчи дори-дармонларни қабул қилиш тавсия этилади.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маълум қиладики, XIX чақириқ Тошкент шаҳар Советининг учинчи сессияси 1985 йил 19 сентябрь соат 17.00 да Тошкент область партия комитетининг (Ш. Рашидов проспекти, 9-уй) мажлислар залида очилади.

Депутатлар ўша жойнинг ўзида соат 16.00 дан рўйхатга олинадилар.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш тараққиётимизнинг бош йўналишларини белгилаб берди. Шулардан бири совет машинасозлигини юксалтириш вазифасидир. КПСС XXVII съездига тайёргарлик кўрилаётган, партия қуйи звеноларида ҳисобот-сайлов кампанияси қизғин бораётган бир кезда коммунистлар асосий диққат-эътиборларини ана шу энг муҳим масалага қаратмоқдалар.

Қуйида махсус мухбиримизнинг Куйбишев район партия комитети саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа бўлими мудири Б. Йўлдошев билан ана шу мавзуда қилган суҳбатини эътиборингизга ҳавола этяпмиз.

Партия ташкилоти ва фан-техника тараққиёти

БОШ ЙЎНАЛИШДА

— Кенгашдан кейиноқ бу масала жойларда кенг ва атрофлича муҳокама қилинди,— деб сўз бошлади у.— Яқинда бўлиб ўтган район партия комитетининг пленуми фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари бўйича район партия ташкилотининг конкрет вазифаларини белгилаб берди. Районимизнинг барча меҳнаткашлари азму қарори қатъий: имкони борича мамлакатимиз фан-техника тараққиётига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишдир.

— Шу кенгашдан кейин районда қандай амалий қадамлар қўйилди?

— Биринчи галда фан-техника тараққиёти кабинети очилганини айтиб ўтмоқчиман. Унда районимизнинг саноат корхоналари, илмий-тадқиқот, лойиҳа ва конструкторлик ташкилотларининг ютуқлари кўзгудагидек яққол ўз аксини топмоқда. Хўш, бу кабинетни ташкил этишдан мақсадимиз нима?

Сир эмас, баъзан мутахассислар аллақачон Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг институтлари ёки тармоқ институтлари ҳал этиб бўлган проблемалар билан такроран шуғулланиб юрадилар. Бунинг сабаби эса бу борада информацион ахборот беришнинг яхши ташкил этилмагани, районда эришилаётган у ёки бу ютуқлардан хабардорликнинг сустлиги билан изоҳланади.

Фақатгина ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йилларида янги техника бўйича 730 та тадбир амалга оширилганини айтиб ўтмоқчиман. 14 та цех ва ишлаб чиқариш участкалари комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди, 39 та поток, автоматик ва комплекслашган автоматик линиялар жорий қилинди, 200 га яқин прогрессив янги технология ўзлаштирилди. Натижа чакки бўлмади. Ўтган тўрт йилда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 20,3 процент, саноатда меҳнат унумдорлиги 23,3 процент ошди. Бундай мисолларни яна келтириш мумкин.

— Барча ўзгаришларнинг ҳал қилувчи омили —одамлар. Кенгашда таъкидланганидек, шу нуқтаи назардан қараганда юқоридан то қуйи бўғингача кадрларнинг фикр-ўйлари ва кайфиятларида бутун чоралар билан ўзгариш қилиш, уларнинг диққат-эътиборини, энг муҳим нарса— фан-техника тараққиётига жамлаш —бугунги кунда партиявий ишнинг бош йўналиши шундай эмасми?

— «Тошкент трактор заводи», «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмалари, лак-бўёқ заводи партия ташкилотлари коммунистлар ва мутахассисларга ана шундай талабчанлик билан ёндошиш, улар олдига энг муҳим вазифаларни қўя олишга муваффақ бўлмоқдалар. Чунончи, «Трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишга партия комитети муҳим эътиборни қаратаётганини айтиб ўтиш керак.

— Райондаги айрим корхоналар, масалан, «Средазкабель» бирлашмасида баъзи технологик муаммоларни ҳал этишнинг чўзиб юборилаётгани, эскирган дастгоҳлар мавжудлиги ҳақиқатан ҳали оқилона хўжалик юритa олинмаётганини билдиради. Талабчанлик ва яна талабчанлик кўрсатиш— партия ташкилоти, район партия комитети ўз эътиборини қаратиши зарур бўлган муҳим масаладир. Уни эртанги кунга қолдириш мумкин эмас-ку...

— Ўз-ўзидан суҳбатимиз фан-техника тараққиётига раҳбарликдаги баъзи нуқсонларга келиб тақаляпти. Ҳали, бошқаришнинг форма ва методларини такомиллаштириш, хўжалик фаолияти психологиясини баъзи корхоналарда лозим даражада қайта қуришга муваффақ бўлолганимизча йўқ. Масалан, беш йилликнинг ўтган йилларида районда асосий фондлар 42 процент ошди. Аммо фонд самарадорлиги 18 процент камайиб кетди. Бир қатор корхоналар ҳали интенсивлаш йўлига тушиб олганлари йўқ...

— Ана шундай партия ташкилотлари «иш олиб бораётган» корхоналарни номма-ном айтиб беролмайсизми?

— Марҳамат. «Эталон», «Ташавтоматика», экскаватор, «Протезист» заводлари ва бошқаларни айтиб ўтиш мумкин. Чунончи, район бўйича мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш 95,4 процентни ташкил этгани ҳолда бу кўрсаткич «Эталон»да — 71, «Ташавтоматика»да — 81, экскаватор заводида — 88 процентни ташкил этмоқда. Бунга асло тоқат қилиб бўлмайди, албатта.

— Кенгашда бежиз таъкидлангани йўқ-ку, ахир. Коммунистлар олдига қўйилган янги вазифалар ғоят жиддий ва энг муросасиз имтиҳондир. Ҳозирги пайтда барча кадрлар ана шу имтиҳондан ўтишяпти. Юқоридаги корхоналарнинг кадрлари наҳотки буни тушуниб етишмаётган бўлса?

— Бизнингча, юқоридаги нуқсонлар шундан далолат бериб турибдики, райондаги баъзи партия ташкилотлари ишлаб чиқаришнинг техникавий савияси аҳволи учун, фан-техника ютуқларини жорий этиш учун кадрларга талабчанликни бўшаштириб юборганлар. Ҳолбуки, ҳар бир корхонада резервлар бор. Масалан, ишлаб чиқаришни ташкил этишда фақат смена коэффициентини ошириш эвазигагина ҳар йили 75—80 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин. Ўрнатилмаган дастгоҳлар ҳам ҳали анчагина. Фақатгина номи мақтов билан тилга олинган «Трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ўзидагина йил бошида 23,5 миллион сўмлик ўрнатилмаган дастгоҳ мавжуд эди...

Ўн-йигирма йиллаб фойдаланиб келинаётган, эскириб кетган техникани янгиси билан алмаштиришга баъзи партия ташкилотлари очиғини айтганда лоқайд муносабатда бўлишаётганини таъкидламоқчиман. Масалан, бундай эскирган дастгоҳлар «Протезист»да у 48 процентни, экскаватор заводида —38, лак-бўёқ заводида 31 процентни ташкил этади. «Узбекхлопкомаш» бирлашмаси, экскаватор заводи, мебель ойналари фабрикасида бу сурункали касаллик тусини олган. «Ўзбекхлопкомаш» бирлашмаси, грампластинкалар ва «Ташавтоматика» заводларининг партия ташкилотлари ишлаб чиқариш технологиясида сифат ўзгаришлари қилиш, маҳсулот турлари ва харидоргирлигини оширишга эътиборсиз қарамоқдалар.

«НИИстромпроект», «СредазНИИпроцветмет», балиқ хўжалиги бўйича марказий лойиҳалаш конструкторлик- технологик бюроси коллективлари лойиҳа ҳажмларини бажармаяптилар. Пахта целлюлозаси химияси ва технологияси, математика, биохимия илмий-тадқиқот институтларининг иш самарадорлиги ҳали паст. Ўйлаймизки, барча бошланғич партия ташкилотлари партиямиз қўйган муҳим масалаларни ҳал этишга коммунистлар, барча меҳнат коллективлари куч-ғайратларини сафарбар этадилар, КПСС XXVII съездини муносиб ютуқлар билан кутиб оладилар.

Суҳбатни
Х. ИКРОМОВ
олиб борди.

• КПСС XVII съездига—27 зарбдор ўн кунлик

Чўлқуварларга мададкорлар

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли Тошкент тажриба-механика экскаватор ремонти заводи 8 ойлик планни 104 процент бажариб, давлатга 6 миллион сўмликка яқин маҳсулот етказиб берди.

Айниқса бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажаришга аҳд қилган ишчилар меҳнатидан завод маъмурияти миннатдор. Улар ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун фидокорлик кўрсатмоқдалар. Ҳозир корхонада республиканинг ўн саккиз илғори ташаббусига қўшилиб меҳнат қилаётган ишчилар сони 50 кишига етди.

Механика-йиғув цехининг бригада бошлиғи И. Пунимский ҳозир 1986 йил ноябрь ҳисобига меҳнат қилмоқда. Унинг бригадаси Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бўйича ўтказилган «Ўз касбининг устаси» конкурсида юқори ўринни олди. Мотор цехидан В. Струков етакчилигидаги комплекслашган бригада ойлик планларини 140 процент бажармоқда. Куёвчи Х. Сатторов партиямизнинг анжумани шарафига оширилган мажбурият олиб, съезд очиладиган кунга қадар 85 тонна металлни қайта қуйишга аҳд қилган. З. Зарипов бошлиқ мотор двигателлари ремонти цехи ишчилари эса съезд очиладиган кунгача 28 минг сўмлик маҳсулотни пландан ташқари ишлаб чиқаради.

Заводнинг шуҳратига шуҳрат қўшаётган Исамуҳамедовлар сулоласи тўғрисида гапириб ўтиш ўринлидир. Улар 5 ака-ука. Носир ака дурадгорлар бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери. Исамуҳамедовлар оиласида 10 бола, шулардан заводда 5 фарзанд ишлайди. Исамуҳамедовларнинг отаси Расул ака қурувчи. Исамуҳамедов Шуҳрат цех бошлиғи, улар дала вагонларини ишлаб чиқаришади. Уларнинг энг каттаси Носир ака 1955 йилда заводга шогирд бўлиб ишга келган эди. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени ҳамда «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланган.

Бригада йиллик планига кўра 750 та вагон ишлаб чиқариши лозим. Улар яна 2 дона қўшимча вагон ишлаб чиқаришга аҳд қилишган. Бир вагоннинг баҳоси 4 минг 507 сўм туради. Йилига демак 9 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Носир ака металл ўрнига ДСП ишлатиб, ҳар бир вагон ишлаб чиқаришда 5 килограммдан металлни иқтисод қилиш тўғрисида таклиф киритди. Чунончи битта вагонга 430 килограмм металл сарф бўлса, бир ойда 300 килограмм металл тежалади. Бригада КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача 1986 йилнинг икки ойлик планини муддатидан илгари бажаради. Ҳозир бригада 1989 йилнинг апрель ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Завод аҳли КПСС XXVII съезди шарафига бағишланган социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, қизғин меҳнат қилмоқда.

Т. ШОЮСУПОВА,
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги матбуот маркази ходими.

• Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун!

ҲАШАМАТЛИ УЙ

• ФОТОАХБОРОТ •

Беруний проспектининг Б—4 массивида янги 9 қаватли турар жой биноси қуриб битказилмоқда. Ҳозир унда пардозлаш ва дурадгорлик ишлари олиб борилияпти. Бинода қурилиш-монтаж ишларини 2-уйсозлик комбинатининг монтажчилари бажаришган. Шу кунларда «Промстрой» трестининг 92-қурилиш-монтаж бошқармасининг икки бригадаси пардозлаш ишларини амалга оширмоқда. В. Мельниченков, В. Егорушкин бошлиқ бригадалар янги уйни қисқа вақт ичида фойдаланишга топшириш учун ишларни жонлантирмоқдалар.

Ҳ. МИРЗАКАРИМОВ.

***

СУРАТДА: янги бинонинг кўриниши.

Автор фотоси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

КХДР ШАХТЁРЛАРИНИНГ МАРРАСИ

ПХЕНЬЯН. Енпхун, Чхандон ва бошқа шахталарнинг ишга тушганлиги, мавжудларининг реконструкция қилинганлиги халқ Кореясида кўмир қазиб чиқаришни уч баравардан зиёдроқ кўпайтириш имконини берди. Ҳозирги вақтда республика Японияннинг мустамлакачилик зулмидан озод этилган дастлабки йиллардагига нисбатан деярли 60 баравар кўп «қора олтин» олмоқда.

Тармоқни ривожлантиришнинг тез суръатлари аввало унинг моддий-техник базаси изчил мустаҳкамлаб борилишига боғлиқдир.

Ҳамма жойда замонавий қон ускуналари жорий этилмоқда, транспорт воситалари модернизация қилинмоқда.

Юқори калорияли кўмирнинг катта запаслари жойлашган Анчжу шаҳри яқинида кенг кўламли ишлар авж олиб кетганлиги бунга яхши мисол бўла олади. Шу кўмир ҳавзасининг шахтёрлари ёқилғи қазиб чиқаришни йилига 70 миллион тоннадан 100 миллион тоннага кўпайтириш мажбуриятини олдилар.

Бу эса йилига 120 миллион тонна кўмир қазиб чиқариш юзасидан партия қўйган вазифани ҳал этишга қўшиладиган салмоқли ҳиссадир.

ҚИШЛОҚҚА ЁРДАМ

БУДАПЕШТ. Сегед шаҳрида қишлоқ хўжалиги янги илмий-тадқиқот маркази очилди. Марказ коллективи деҳқончилик самарадорлигини ошириш мақсадида тупроқ унумдорлигини яхшилаш, «катта химия» ва мелиорация ютуқларидан фойдаланишни кенгайтириш масалалари билан шуғулланадиган бўлади.

Сегеддаги бу марказ агросаноат комплекси соҳасида илмий тадқиқотларни кенгайтириш программасига мувофиқ ташкил қилинди. Ҳозирги вақтда республикада қишлоқ хўжалик фанларини ривожлантиришга ҳар йили 1,5 миллиард форинт ажратилмоқда. Аграрчи олимларнинг меҳнати натижасида ҳар йили ишлаб чиқаришга салкам 300 — 400 та янги замонавий технология жорий этилмоқда. Ҳозир ВХР олимлари донли экинлар ҳосилдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида хом ашё ва энергиядан оқилона фойдаланиш соҳасида иш олиб бормоқдалар.

Республикада фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш, илмий тадқиқотларнинг натижаларидан практикада фойдаланиш жараёнини жадаллаштириш вазифаси ўртага қўйилмоқда. Шу муносабат билан илмий-тадқиқот марказлари бевосита йирик қишлоқ хўжалик кооперативлари ва давлат хўжаликлари ҳузурида ташкил қилинмоқда. Масалан, шундай марказлар Надудвардаги «Қизил Юлдуз», Очдаги «Қизил Октябрь» кооперативларида муваффақиятли ишламоқда.

НАМИБИЯ ОЗОД БЎЛИШИ КЕРАК

НЬЮ-ЙОРК. БМТ қароргоҳида Намибиянинг мустақиллигини қўллаб-қувватлашда халқаро ҳаракатларни кучайтириш тўғрисидаги масала юзасидан ўтказилган конференция тугади. Анжуман маъқуллаган якунловчи ҳужжатда мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисида декларация қабул қилинганлигининг 25 йиллиги санасида ирқчи ЖАРнинг Намибияни оккупация қилиб туришни давом эттираётганлиги билан муроса қилиб бўлмаслиги уқтирилади. Конференция қатнашчилари Намибия халқининг бирдан-бир ва чинакам вакили — Жануби-Ғарбий Африка Халқ Ташкилоти (СВАПО) раҳбарлигида қуролли кураш олиб бораётганлигининг қонуний эканлигини тасдиқладилар.

Ҳужжатда Рейган маъмуриятининг Претория билан машъум «Амалий ҳамкорлик» сиёсати Намибияга мустақиллик бериш йўлидаги асосий ғов, деб қораланади. Вашингтон билан Претория Намибияга мустақиллик бериш масаласини унга алоқаси бўлмаган проблемалар билан боғлашга уринаётганлиги қатъиян рад этилади. Хавфсизлик кенгашининг 1978 йилдаги 435-резолюцияси Намибия ҳақидаги масалани адолатли ҳал этишнинг халқаро ҳамжамият тан олган бирдан-бир асосидир.

Совет кишилари, деди конференцияда сўзга чиққан совет делегацияси раҳбари, Ўзбекистон Ташқи ишлар министри Р. Н. Нишонов, Намибия халқининг ўз тақдирини ўзи чинакам белгилаш ва мустақилликка эришишдан иборат ажралмас ҳуқуқи тезроқ амалга оширилишини, ЖАР қўшинлари ва маъмурияти Намибиядан дарҳол ва тўла олиб чиқиб кетилишини, бутун ҳокимият СВАПО тимсолида Намибия халқига берилишини ёқлаб чиқмоқдалар.

ФРАНЦИЯ. Мамлакатда Жанубий Африка ирқчиларининг олиб бораётган сиёсатига қарши норозилик митинглари тез-тез бўлиб турибди.
СУРАТДА: Парижда ўтказилган норозилик митинги қатнашчилари.

ГИДРОЭЛЕКТР СТАНЦИЯ БУНЁД ЭТИЛМОҚДА

Канаданинг янги Шотландия ярим оролида океан суви билан ишлайдиган замонавий гидроэлектр станция бунёд этилмоқда. Гап шундаки, Атлантика океани қирғоғида жойлашган ярим оролда ўн километрли бетон тўғон қад кўтариб, у ерда жаҳонда ягона ҳисобланган станция тез орада электр токи бера бошлайди. Баландликдаги сунъий йўлга 80 шлюз секундига 30 минг кубометр денгиз сувини чиқариб беради. У ерда тўпланган сув пастга оқизилиб 4.800 мегаватт қувватга эга бўлган 106 та турбинани ҳаракатга келтиради.

Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида

ҚОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасида ер-сув ислоҳотининг иккинчи босқичи муваффақиятли амалга оширилмоқда. БАХТАР агентлигининг хабар беришича, Гардез шаҳри яқинидаги бир қанча аҳоли пунктларининг кам ерли ва ерсиз деҳқонларидан яна 105 киши доимий фойдаланиш учун ер олди. Ҳужжатларни топширишга бағишланган тантанали маросимда сўзга чиққан деҳқонлар ва уларнинг оила аъзолари АХДРП ва мамлакат революцион ҳукуматини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини кенгайтиришга, илғор социал-иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга муносиб ҳисса қўшамиз, деб ишонтирдилар.

***

РАБОТ. Марокашда бир қанча асосий озиқ-овқат маҳсулотлари нархи оширилганлиги эълон қилинди. У нархи 20—39 процент, ўсимлик мойи нархи 16 процент, қанд нархи 20 процент оширилди.

***

ИСТАМБУЛ. Туркия давлат статистикаси институтининг бу ерда эълон қилинган маълумотларига қараганда, сўнгги йилда мамлакатда рўйҳатдан ўтган ишсизлар сони қарийб 27 процент кўпайган. Ҳаммаси бўлиб Туркияда 4 миллионга яқин «ортиқча кишилар» бор, бу эса катта ёшдаги аҳолининг 20 процентини ташкил этади.

Ёшлар орасидаги ишсизлик турк жамоатчилигини айниқса катта ташвишга солмоқда. Маҳаллий матбуотнинг кўрсатишича, Туркия университетларини битирган ҳар беш кишидан бири иш топа олмай, ишсизлар армиясини тўлдирмоқда.

***

ҚОҲИРА. Нарх-навонинг тез ўсиши миллионлаб мисрликлар кундалик ҳаётининг ажралмас белгиси бўлиб қолди. «Ал-Аҳоли» газетасининг хабар қилишича, 1980—1984 йиллар мобайнидагина асосий озиқ-овқат ва кенг истеъмол моллари нархи 400 процент ошди. Айни пайтда мисрликларнинг иш ҳақи ўртача—атиги 25 процент кўпайди.

Қимматчиликнинг асосий сабабларидан бири — Миср экономикасининг ғарб монополиялари ва молия олигархияларига тобора кўпроқ қарам бўлиб қолаётганлигидир. Улар мамлакатни қарз ва кредитлар сиртмоғига солиб, фойда кетидан қувиб нарх-навони ошириш ва иш ҳақини кўпайтирмаслик сиёсатини тиқиштирмоқдалар. Натижада Миср меҳнаткашлари жабр тортмоқдалар, Чунки нархи тез ортиб бораётган маҳсулотлар орасида нон, сут, гўшт, кийим-кечак ҳам бор, деб ёзади «Ал-Аҳоли» газетаси.

***

НИКОСИЯ. Умумкипр меҳнат федерацияси [ПЭО] даъватига мувофиқ бу ерда меҳнаткашларнинг тинчлик учун, қуролланиш пойгасига ва ядро уруши хавфига қарши оммавий митинг ва намойиши бўлиб ўтди.

ПЭО бош секретари Андреас Зиартидис митингда сўзга чиқиб, бутун инсониятга таҳдид қилаётган ядро уруши хавфи АҚШ бошчилигидаги империализм кучларидан чиқаётганлигини таъкидлади. Америка маъмуриятининг космик фазони ҳарбийлаштириш режалари айниқса хатарлидир.

Айни пайтда СССРнинг амалий таклифлари қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва тинчликни сақлаб қолиш учун реал асос яратиб беради, деди А. Зиартидис. Кипр меҳнаткашлари қудратли тинчлик кучларига бошчилик қилаётган СССРнинг тинчликсевар сиёсатини қатъий қўллаб-қувватламоқдалар.

***

ЖАЗОИР. Мамлакатдаги Тиарет шаҳри кўчаларида чавандоз тасвирланган чиройли плакатлар пайдо бўлди. Бу плакатлар шаҳар аҳолисини ва меҳмонларни бу ерда очилган байрамга — биринчи отлар миллий кўргазмасига таклиф қилади. Байрам унда иштирок этувчиларнинг тантанали юриши билан бошланди. Бу юришда мингдан ортиқ чавандоз қатнашди. Маҳаллий отчопарда парад ва томошалар бўлиб ўтди. Бу томошалар анъанавий пойга ва мерганлик билан тугади. Кўргазма программаси хилма-хил бўлиб, ўн кун давомида пойгалар, аукцион ўтказилади. Моҳир чавандоз, саррож, тақачи конкурслари ўтказилади. Турли мамлакатларда йилқичиликнинг ривожлантирилиши тўғрисидаги кинофильмлар намойиш қилинади. Бу нодир фестивалнинг асосий мақсади уни ўтказувчиларнинг фикрича, араб зотидан бўлган отларни кўпайтиришни рағбатлантиришдан, миллий йилқичилик анъаналари тикланишига ёрдам беришдан иборат.

МИЛЛИОНЕР ЎҒРИЛАР

АҚШдаги йирик саноат компанияси ҳисобланган «Женерал дайнэмикс» — охир-оқибатда ўғри бўлиб чиқди. Пентагон учун қирғин қуроллари ишлаб берувчи компания ҳукуматни 23 миллион долларга алдади. Қалбаки ҳисоб-китобларни бекор қилишга тўғри келди. Аммо бу нопоклик компания учун сабоқ бўлмади. Қалбакичилик давом этгани туфайли тез орада яна 104 пунктдан иборат ҳисоб-китоблар ҳужжати ўғирлик қоғози бўлиб чиқди. Шундай йўл билан Пентагон учун энг замонавий «Минитмен» баллистик ракеталари ишлаб чиқарувчи бу компания фойда орқасидан қувиб, ҳар қандай ифлосликка ҳам тайёр эканлигини кўрсатди. Нопок йўл тутган компанияга бор-йўғи 1 миллион доллар жарима солинди, холос. Ваҳоланки, компаниянинг йиллик даромади 2 миллиард долларни ташкил қилади.

УЛКАН ТОРТ

Люксембург кондитерлари узунлиги 101 метр келадиган мевали торт яратишди. Уни тайёрлаш учун 12 ишчи 12 соат давомида тинмай меҳнат қилди. Торт учун 1000 дона тухум, 100 килограмм шакар, 10 литр ширали қаймоқ ва 2 литр ликер ишлатилди. Улкан торт ярмарка пайтида сотилиб, ундан тушган маблағ Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг болалар фондига ўтказилди.

Акс-садо

«КЎЧА СУПУРУВЧИЛАР КЎП, АХЛАТ ЭСА ТЎП-ТЎП...»

МУНОЗАРАНИ ГАЗЕТХОНЛАР ДАВОМ ЭТТИРИШАДИ

Газетанинг шу йил 19 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида берилган мақола юзасидан газетхонлардан жуда кўплаб хатлар олинаяпти. Ҳамшаҳарларимиз кўча супурувчилар ишини тубдан яхшилаш ҳақидаги ўз таклиф ва истакларини билдиришмоқда. Қуйида ана шу хатлардан айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз:

● «Кўча супурувчилар кўп, ахлат эса тўп-тўп...» мақоласини ўқиб чиқиб, ўз мулоҳазаларимни билдирмоқчиман. Тўғрисини айтсам, кўча супурувчилар хизмати бизни қаноатлантирмайди. Чунки авваллари кўча супурувчиларнинг қўлларида челак бўларди, олдин сув сепиб, кейин супуришарди. У ҳам бўлса эрталаб соат 8 гача. Агар шаҳримиздаги 4 минг фаррош сидқидилдан ишга киришишса, шаҳримиз жуда ҳам озода бўларди.

Тошкентда жуда ҳам чиройли, бири-биридан гўзал соябонлар бор. Лекин улар ўз ҳолига ташлаб қўйилган: ким ремонт қилади, ким тозалайди, ҳеч кимнинг иши йўқ. Бекатларда транспорт билетлари, чиқиндилар кўп. Наҳотки шу ерга билет қолдиқлари ташланадиган бирор идиш ўрнатиш мумкин эмас? Шаҳримиз ободончилигига ҳисса қўшиш ҳаммамизнинг ишимиз. Кўчаларимиз озода, саранжом-саришта бўлса, баҳри-дилимиз очилиб юради.

Х. ОҚИЛОВ,
«Марказ—13», 5-уй, 66-квартира.

***

● Кўча супурувчиларнинг аксарияти кўп қаватли турар жой бинолари олдидаги йўлкаларни супуришади. Лекин уларнинг меҳнати билан уйларимиз олдидаги йўлкалар тозалигига, шаҳримиз озодалигига эришиляптими? Менимча йўқ. Эрталаб соат 8-9 ларда кўп қаватли уйларда яшовчилар кечаси билан очиқ турган деразаларни ойналарини беркитишга шошилишади. Акс ҳолда йўлкаларнинг супурилишидан кўтарилган чанг уйга кириб ҳаммаёқни ифлос қилади.

Кўча супуриш «ҳадиси»ни олган баъзи тозалик «жонкуярлари»га тан бермай иложимиз йўқ. Уларнинг қўлидаги супурги йўлканинг икки томонига чаққон бориб-келиб туради. Шунда уйларнинг олдидаги ариқлар, яшил тўсиқлар чиқиндига тўлади. Айтингчи, шу ҳам инсофданми?

Шаҳримиздаги айрим маҳаллаларга борган кишиларнинг баҳри-дили очилади. Кўчаларнинг тозалиги, озодалигини кўриб кўз қувонади, дил яйрайди. Ваҳоланки, бу ерда махсус кўча супурувчилар йўқ. Ҳар ким кечга томон ёки эрталаб барвақт ўз эшиги олдини сув сепиб, супуради, мабодо бирор эшик олди супурилмай қолса ён қўшниларининг тозаланган эшиклари олдида кўзга яққол ташланади.

Шу муҳитда ўсган болалар ҳам тозалик, бировлар меҳнатини қадрлаш руҳида тарбияланади. Бу жуда муҳим. Худди шундай ишни кўп қаватли уйларда яшовчи аҳоли ўртасида ҳам муҳокама қилиш лозим. Ҳар бир подъезд олдини кунда бир оила тозалаб турса, сув сепилса айни муддао бўларди. Ҳар бир уйда, подъездда ўнлаб хонадон туришини назарда тутсак бу иш ҳеч қандай қийинчилик туғдирмайди.

Т. АСИМОВ,
Акмал Икромов райони, 12-квартал, 61-уй, 15-квартира.

***

● «Кўча супурувчилар кўп, ахлат эса тўп-тўп...» мақоласи менда катта қизиқиш уйғотди. Нима учун баъзи кўча супурувчилар эрталаб ҳамма ишга кетаётган пайтда кўчани чангитиб, ҳеч қаёққа қарамасдан супуришади. Бу ишни барвақт ёки кўчада йўловчилар кам бўлган вақтда адо этишса мақсадга мувофиқ бўлмайдими?

А. ЙЎЛДОШЕВ,
Юнусобод массиви, 7-квартал, 6-уй, 16-квартира.

***

● Маҳалламизда тўрт мингдан ортиқ киши яшайди. Мана эллик кундан бери чиқиндиларни олиб кетадиган машина қорасини кўрсатмайди.

Бу ҳақда Чилонзор райониндаги «Автодормехбаза»га қўнғироқ қилиб, айтдик. Ҳеч қандай натижа йўқ. Чиқиндилар олиб кетилмади деган кўчаларимиз ифлосланади деган гап. Ахир биз ҳам шаҳримиздаги кўпгина обод кўчаларга ўхшаб истиқомат қилиб турган еримизни обод қилишни истаймиз. Биз ҳаракат қилганимиз билан чиқиндилар ўз вақтида олиб кетилмаса қилаётган ишларинг зое кетар экан?

К. ЗОКИРОВ,
меҳнат ва уруш ветерани, Чаковский кўчаси, 48-уй.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

Фактлар тасдиқланди

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси У. Қўшоқов редакцияга хат йўллаб, ҳамкасби касал бўлганида «тез ёрдам» дагилар қўпол муомалада бўлишгани, машина ётоқхонага кечикиб келганини баён қилган эди. Хат кўриб чиқиш учун шаҳар тез ва шошилинч медицина ёрдами станциясига юборилган эди.

Станция бош врачи вазифасини бажарувчи Р. Иноятовнинг жавобида айтишича шикоят кўриб чиқилди. Фактлар қисман тасдиқланди. Машина кечикишининг сабаби шундаки, ўша куни икки соат мобайнида 27 та чақириқ тушган. Шаҳар тез медицина ёрдами станцияси чақириқларга кечикиб боришларни қисқартириш учун барча чораларни кўряпти.

Қоидани бузгани учун...

Газетхон Э. Одилов редакцияга хат йўллаб, «Ташхлебторг»га қарашли 44-магазинда савдо қоидалари бузилаётганлигини баён қилган эди. Хат текшириш ва чора кўриш учун шаҳар савдо Бош бошқармасига юборилган эди.

Бош бошқармадан олинган жавобда айтилишича, текшириш пайтида хатда баён этилган фактлар тасдиқланди. «Ташхлебторг» бўйича чиқарилган буйруқ билан савдо қоидасини бузгани учун контролёр-кассир М. Аҳрорхўжаевага виговор эълон қилинди. 44-магазин мудири Д. Мухторовага коллективда тарбиявий ишнинг бўшлиги кўрсатиб ўтилди. Аниқланган камчиликлар торгнинг ишлаб чиқариш кенгашида муҳокама этилди.

Ҳайдовчи жазоланди

«Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси Ш. Бекматовнинг редакцияга йўллаган мактубида «42—04 ТНС» номерли такси ҳайдовчисининг нолойиқ ҳатти-ҳаракати баён этилган эди. Хат чора кўриш учун Тошкент шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасига юборилган эди.

Бош бошқармадан олинган жавобда хабар қилинишича, газетхон Ш. Бегматовнинг шикояти кўриб чиқилган. Текширишда 2-автокомбинат ҳайдовчиси В. Родин қоидани бузгани аниқланди. У хатда кўрсатилган фактларни тан олди. Автокомбинат бўйича чиқарилган буйруқ билан линия-молия интизомини бузгани учун ҳайдовчи В. Родинга қаттиқ виговор эълон қилинди. Хат мазмуни барча ҳайдовчиларга маълум қилинди.

• САНЪАТ ФЕСТИВАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИ

Унутилмас кунлар

Мати ПАЛЬМ,
Эстония ССР халқ артисти.

—Мен Тошкентда бундан бир неча йил аввал бўлган эдим. Ўшандан бери Тошкент янада чирой очиб, гўзаллашибди. «Москва» меҳмонхонаси, қатор кварталлар шаҳар ҳуснига-ҳусн қўшиб, ўзгача таровaт касб этибди. Айниқса, «Тошкентнинг олтин кузи» фестивали очилган В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройини айтмайсизми? Бу чинакам, санъат кошонасидир.

Тошкентда тўртинчи марта ўтказилаётган санъат фестивали, энг аввало, дўстлик ва интернационализм тарғиботчиси сифатида қимматлидир. Фестиваль кўп миллатли совет санъатининг, хусусан хор, вокал, хореография, эстрада санъатининг бугунги равнақини, мамлакатимиз таниқли бадиий коллективларининг, шунингдек, халқ ўртасида ўзининг оригинал ижрочилик маҳорати билан машҳур бўлган санъаткорларнинг изланишлари репертуарларида пайдо бўлган янгиликларни намойиш этишда, уларни кенг пропаганда қилишда муҳим роль ўйнамоқда. Фестивалнинг олижаноб мақсадларидан яна бири — мамлакатимизнинг турли бурчакларида фаолият кўрсатаётган коллективлар ва ижрочиларнинг ўзаро ижодий алоқасини, ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаб, ривожлантиришдан иборатдир.

Бу санъат фестивали ана шундай ташаббускор анжуман. Унинг даъвати, руҳи илҳомбахш. Биз Тошкент кўригидан кўп нарсалар оламиз. Бунга ишончимиз комил.

Менинг фестивалга тайёрлаб келган программам ҳақида гапирадиган бўлсам, уни энг сара репертуар деб айта оламан. Фестиваль саҳнасида кўпгина ажойиб партияларни ижро этиш ниятим бор. Россинининг «Севилья сартароши» операсида Дон Базилио, Вердининг «Дон Карлос» асарида Филипп, Шостаковичнинг «Катерина Измайлова» асарида Борис Тимофеевич, Понкьеллининг «Жаконда»сида Альвизо партиясини ўзбекистонлик мухлислар ҳукмига ҳавола этаман.

Яқинда мен «Эстония» театри саҳнасида Вердининг «Атилла» ва «Луиза Миллер» операларида мураккаб партияларни ижро этдим. Кўпчилик томошабинлар менинг чиқишларимни олқишлар билан кутиб олишди. Милландаги «Ла Скала» театрида тажриба оширтирганим, Москва консерваториясида профессор Г. Тиц раҳбарлигида шуғулланганим муваффақиятларим омили бўлмоқда.

Тошкент фестивали ҳам менинг ижодий камолотимда муҳим роль ўйнаши, шубҳасиз. Агар менинг репертуаримдаги қўшиқлар тошкентликларга манзур бўлса, ўзимни бахтиёр ҳис қилардим.

«Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали кун сайин кўплаб томошабинларни ўз атрофига тўпламоқда. Иттифоқимиздаги йирик санъат коллективлари ўз мухлислари олдида катта концерт программалари билан чиқишяпти.

СУРАТЛАРДА: Бутуниттифоқ ва Халқаро конкурслар лауреати Қозоғистон ССРдан келган санъаткор Нагима Эскалиева куйламоқда; Латвия ССРнинг «Орнамент» эстрада ансамблининг чиқиши.

Саломатлик
ҳақида суҳбатлар

• Шифобахш неъматлар

Витаминлар фойдалими?

Баъзан одам яхши ва сифатли овқатланса ҳам, организмининг витаминларга бўлган эҳтиёжи тўла қондирилмайди. Шу сабабли организм қўшимча равишда витаминларни талаб қилади.

Витамин етишмовчилиги кўпинча ҳомиладор аёлларда ва эмизикли оналарда, болаларнинг ўсиш даврида ҳамда кексаларда учрайди.

Организмда витамин танқислиги баъзи ҳолларда инфекцион касалликлар пайтида антибиотик, сульфаниламидларни истеъмол қилиш, ичак микрофлорасини ўзгартирадиган бошқа дориларни кўп ичиш туфайли пайдо бўлади. Бунинг оқибатида организмда овқат таркибидаги витаминлар сўрилиши қийинлашади. Меъда-ичак йўлининг баъзи касалликларида ҳам витаминларнинг организмга сўрилиши бузилади.

Мунтазам бир хил овқатланиш ҳам витамин етишмовчилигига олиб келиши мумкин. Масалан, овқатда углеводлар кўп бўлганда организмда В I витамини етишмайдиган бўлиб қолади, чунки у углеводлар алмашинувида кўп сарфланиб кетади.

Шуни унутмаслик керакки, барча витаминлар овқатланиш пайтида ёки овқатдан кейин ичилади. Ана шунда у меъдада ва ингичка ичакда яхши сўрилиб, ҳазм бўлади. Бу гап, айниқса ёғда эрийдиган —A_1, $Д_1$, E_1, ва К витаминларини истеъмол қилувчиларга боғлиқ. Бу витаминларни овқатдан 10—15 минут кейин ичиш лозим. Бу пайтда ўт кислота ва меъда ости безининг ферментлари ингичка ичакка тушади, улар витаминларнинг ҳазм бўлиши учун зарурдир.

Барча поливитаминларни чайнамасдан, балки сув билан ичиб, ютиб юбориш лозим. Улар таркибида витамин В1 В2, С ва бошқалар бўлгани учун ҳам шундай қилинади. Глюкоза қўшиб тайёрланган аскорбат кислота таблеткасини эса чайнаб ёки сўриб истеъмол қилиш мумкин.

Ўрта ва катта ёшдаги кишиларга одатда ундевит, декамивит, ҳомиладор аёллар ва эмизикли оналарга эса гендевит буюрилади, гендевит таркибида ҳомила ва янги туғилган чақалоқ учун зарур бўладиган витамин Д бўлади.

Шуни ёдда тутиш керакки, витаминлар биологик актив модда ҳисобланади, уни ортиқча истеъмол қилиб юборилса, организм интоксикациясига сабаб бўлиши мумкин. Масалан, витамин А ёки Д ни ҳаддан ташқари кўп еганда одамнинг кўнгли айнайди, қайт қилади, боши оғрийди.

Саломатликка путур етказиб қўймаслик учун витамин препаратларини фақат врач рухсати билан ва у тайинлаган миқдорда ичиш тавсия этилади.

М. ОРИФЖОНОВА тайёрлаган.

• Сўраган эканситз...

ХОТИРАНИ ЯХШИЛАБ БЎЛАДИМИ?

Ҳурматли редакция! Ёшим 45 дан ошди, лекин хотирам ёмон. Бундай паришонхотирликни яхшилаб бўладими?

Ҳ. БУРХОНОВ, ишчи.

Ёш ўтган сайин, ҳатто айрим ёшлар ҳам паришонхотир бўла бошлайди. Масалан, кўчага отланган киши уйдан узоқлашар-узоқлашмас кўча эшикни ёпдиммми ёки йўқми, эслай олмайди. Ёҳуд «Газни ўчирдимми?», «Дазмолни электрдан олдимми», деган хаёллар билаң безовталаниш ҳоллари кўп учрайди. Бунга йўл қўймасликнинг иложи бор.

Агар сиз чироқни ўчираётиб, «чироқ ўчирилди» деб қўйсангиз, бажарган ишингиз ёдингиздан кўтарилмайди. Овоз чиқариб «эшикни ёпдим», «газни ўчирдим» дейиш бажарилган иш-ҳаракатга диққатингизни жалб қилади, бинобарин, у эсда қолади. Кўчадан беҳудага уйга қайтиб келмаслик чораларидан бири шу.

Паришонхотирликка йўл қўймасликнинг усулларидан яна бири, қилинган ёки мўлжалланган ишларнинг бажарилишини ёзиб-чизиб боришдир. Дарвоқе, эсда сақлаш қобилиятини машқ қилдириш ҳам мумкин. Бунинг учун шеър ёдлаш, кўрилган фильм-спектакллар ҳақидаги мулоҳазаларни ён дафтарчага қайд этиш ҳамда вақти-вақти билан хотирадан ўтказиб қўйиш керак. Мабодо ҳар куни 15—20 минут вақтингизни шунақа машқларга сарфласангиз, хотирлаш қобилиятингиз яхшиланиб бориши ҳеч гап эмас.

• Газетхон илтимоси

ЛАВР ШАРБАТИ ДАВОМИ?

Лавр деган ўсимлик барги жигар хасталигига даво бўлади, дейишади, шу ҳақда маълумот берсангиз.

О. МИРЗАРАҲМАТОВА, 5-нон заводи ишчиси.

Лавр (дафна) халқ табобатида қадимдан ишлатиб келинади. Ўсимлик мевасидан ажратиб олинган мой экземага малҳам, қўл-оёқ оғриғини қолдирувчи омил сифатида тавсия этилади, мевалари эса асабни мустаҳкамлайди. Барги овқатга солинганда таомни ҳушхўр қилади.

Буюк ҳаким Абу Али ибн Сино уни кўп касалликларнинг давоси эканини айтиб ўтган. Жумладан, лавр мадорсизликда, фалажликда яхши наф беради. Янчилгани одамни аксиртириб, назлани туширади ва мияни енгиллаштиради. Ибн Синонинг таъбирича, лавр жигар ва талоқ шишларига фойда қилиб, ичак санчиғига даво бўлади. Қулоқнинг эшитиш қобилиятини яхшилайди: қулоқ шанғиллашига ва оқишини тўхтатишга фойда қилади.

Халқ табобатида лаврдан қуйидагича фойдаланилади: лаврнинг қуруқ баргидан 30 грамм олиниб, 200 грамм кунгабоқар мойида дамлаб қўйилади. Бу дори миозит артрит ва невралгия каби касалликларда ишлатилади. Тангачали темираткини бартараф этиш учун лавр баргидан 20 дона олиб, 400 грамм сув билан ўн минут давомида қайнатилади, совутилгач сузиб олинади. Шарбати бир кунда учга бўлиб ичилади, бу муолажа 5—7 кун давом эттирилади.

Болалар боғчасида ўғил ва қизларимизни чиниқтиришга катта эътибор берилмоқда.

А. Клипиницер фотоси. ТАСС фотохроникаси.

• МЕДИЦИНА ОЛАМИДА

Тиш ва кўриш қобилияти

Инглиз Ян Корби билан ғаройиб тасодиф рўй берди. У беш йил кўр бўлиб яшагач, нотўғри ўсган ақл тишини суғириб олишлари билан бирдан кўзлари очилиб кетди. Тўғри, Ян Корби рангларни кам фарқлайди, кўпчилик предметларнинг ташқи кўринишини равшан кўра олмайди. Бироқ, у беш йилдан сўнг илк бор кичик укаси қанча ўсганини, отасининг сочлари оқарганини, онасининг эса, ҳеч ўзгармаганлигини айтиб берди.

Болгариянинг «Паралелли» журнали хабар беришича, бу воқеа ҳозирча тўлиқ, аниқроғи бутунлай бўлмаса-да, Ла-Маншнинг ҳар икки тарафи тиббиёт оламининг ҳаяжонли изоҳларига асос бўлди.

Офтальмологларга аввалдан маълумки, тиш ва кўзларнинг бир вақтнинг ўзида бир-бирига боғлиқ касалликлари мавжуд, бу камалак пардасининг шамоллашидир. Ян Корбининг кўр бўлиб қолишига сабаб оғир шамоллашдир, деб ҳисоблайди доктор С. Бокбоза.

Олимларнинг Бутуниттифоқ конференцияси

КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ва партиямизнинг кейинги пленумлари қарорларида табиат муҳофазаси ва унинг бойликларидан оқилона фойдаланиш масалаларига катта аҳамият берилган. Ана шунинг учун ҳам биз совет олимларининг олдида бу борада катта вазифалар турибди. Барча илмий-тадқиқот ишларимиз мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантириш ва табиат бойликларини инсон амрига бўйсундириш билан чамбарчас боғлиқдир.

БУГУН

Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг зоология ва паразитология илмий-тадқиқот институтида ўз ишини бошлаган Бутуниттифоқ герпетологларининг 6-конференцияси кун тартибига қўйилган бир талай масалалар табиат муҳофазаси проблемаларини ўз ичига олади.

Конференция СССР Фанлар академиясининг «Ҳайвонот дунёсини реконструкциялаш ва муҳофаза қилишнинг биологик асослари» проблемалари бўйича илмий кенгаш ташкил этган. Анжуманда мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган таниқли олимлар қатнашмоқдалар. Академик Л. П. Татаринов (Москва), А. К. Рустамов (Ашхобод), фан докторлари Н. Н. Шчербак (Киев), З. С. Баркалян (Барнаул), А. С. Северцов (Москва), қатнашмоқдалар. Бу И. С. Даревский (Ленинград) ва бошқалар олимлар табиат муҳофазаси борасида ўзларининг йирик тадқиқотлари билан мамлакатимизда зоология ва паразитология фани ривожига муносиб ҳисса қўшишган.

Биз олимлар бу анжуманда зоология ва паразитология фани соҳасида эришган ютуқларимиз ҳақида фикрлашамиз келгусидаги назарий ва амалий вазифаларимизни белгилаб оламиз.

Уч кун давом этадиган илмий анжуман қатнашчилари Тошкентдаги бир қатор тадқиқот масканларида бўлиб, ҳамкасбларининг ишлари билан ҳам яқиндан танишадилар.

М. ЭШОНОВА, институт илмий ходими.

ПАХТАКОРЛАРГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг республика тасвирий санъати бўлими залларига пахтакорларга бағишланган экспонатлар қўйилди.

Заллардан ўрин олган ўнлаб асарлар орасида таниқли рассомлар А. Волковнинг «Пахта терими», Б. Ҳамдамийнинг «Хирмонда», В. Фадеевнинг «Пахтамиз Советларга», ҳайкалтарош М. Макаровнинг «Пахтакор» ва ёш рассомлар А. Мирзаевнинг «Қизил карвон», С. Зиёевнинг «Механизатор қизлар» каби асарлари санъат мухлисларида катта қизиқиш уйғотмоқда.

М. АҲМЕДОВ.

• Врач маслаҳат беради

ИЧКИЛИК—УМР ЭГОВИ

Ичкиликбозлик... Алкоголизм... Қанчалаб одамларнинг ёстиғини қуритмади, қанчадан-қанча жиноятларга сабаб бўлмади, қанчалаб ота-она, рафиқа-ю, жажжи фарзандларимиз кўз ёшларини тўкмади. Спиртли ичимликларни суиистеъмол қилувчи шахслар жамиятга нақадар катта моддий ва маънавий зарар етказиши шунинг ўзиданоқ кўриниб турибди. Ичкилик инсоният бошига келтираётган кулфатларнинг ҳаммасини санаб чиқиш қийин, албатта.

Бизнинг социалистик жамиятимизда алкоголизмнинг илдизи тугатилган. Бироқ, гурч курмаксиз бўлмаганидек ҳаётда онда-сонда бўлса ҳам алкоголизмга ружу қўйган кишилар учраб туради. Ичкилик туфайли уларнинг оиласи бузилади, бахти қаро бўлади, севган ишидан ажралади, ёру-дўстлари улардан юз ўгиради.

Темир йўлда, транспортда фалокат ва аварияларнинг рўй беришига, фабрика-заводларда, қишлоқ хўжалигида бракка йўл қўйилишига, турли жиноятларнинг содир бўлишига кўпинча алкоголизм сабаб бўлмоқда.

Алкоголь одам организмига ҳар хил таъсир қилади. Бу организмнинг умумий ҳолати ва қувватига боғлиқ. Бироқ, ичкилик қанча ичилишидан қатъий назар, у одам организмига ҳалокатли таъсир қилади.

Афсуски, кўпчилик ичкиликнинг бундай хунук оқибатларга олиб боришини ўйламайди. Алкоголь туфайли турли хил дардга йўлиққанларида, юрак ва бошқа органларда касаллик процесси ривожлангандан кейингина уларнинг «эси киради». Алкоголь психозлари, юрак инфаркти, фалаж, инсульт, мия айниши, эсипастлик ичкилик ичадиган ота-онадан майиб-мажруҳ бола туғулиши—буларнинг ҳаммаси ичкиликбозликнинг оқибатидир.

Одатда спиртли ичимликлар бирор сабабдан, кўнгил ғаш бўлганда «кўнгил ёзиш», иштаҳа очиш, дўстлар учрашуви, сотиб олинган бирор нарсани «ювиш» учун, байрам, тўй, туғилган кун, юбилей ва шу каби бошқа баҳоналар билан ичилади. Чиндан ҳам ичкилик ичгандан сўнг, «кўнгил ёзилади», одам ўзини гўё енгил сезади, ғам-ташвишлар унутилгандек, чарчоқ енгилгандек бўлади. Лекин бу сохта сезги ҳисобланади. Шундай сабаблар натижасида одам аста-секин алкоголга ўрганиб қолади ва унинг домига тушиб, ўзини ҳароб қилади.

Шуни айтиб ўтиш керакки, баъзи кишиларнинг иродаси шу қадар заиф бўладики, бир неча марта ичкилик ичганидан сўнг у бу ярамас одатга ўрганиб қолади, яна кайф қилгиси, «бош оғриғи» қилгиси келади.

Спиртли ичимликлар, биринчи навбатда овқат ҳазм қилиш органларига ёмон таъсир қилади. Маълумки, ичилган алкоголь меъда орқали қонга сўрилади. Алкоголь меъдага тушгандан кейин меъда шираси кўплаб ажралиб чиқа бошлайди, бунинг натижасида «иштаҳа очилади». Бироқ алкоголь ичиш такрорланган сари меъда шираси тобора кам ажрала бошлайди. Унинг ўрнига шиллиқ кўплаб ажралади, натижада овқат ҳазм бўлиши қийинлашади, бинобарин иштаҳа йўқолади, қанча кўп ичкилик ичган сари иштаҳа йўқолиб боради. Мана шунинг учун ҳам кўпчилик ичкиликбозлар ичкилик ичгандан сўнг деярли овқат емайдилар. Улар кўкрак остининг оғришидан, кўнгил айнаб, қайт қилишдан, эрталаблари оғизга шиллиқ тўлишидан шикоят қилишади. Бу хроник гастритнинг аломатидир.

Ичкилик, айниқса жигарга ёмон таъсир қилади, унинг функциясини сусайтириб юборади. Жигарда миллион-миллион ҳужайралар бор. Бу ҳужайраларнинг ҳар бири мураккаб ўзига хос биокимёвий лаборатория ҳисобланади. Алкоголь ана шу лабораториянинг нормал ишини бузади, бориб-бориб жигарни бужмайтириб қўяди ва ишдан чиқаради. Ичкиликбозлик туфайли жигарнинг касалланиши ва бошқа касалликлар наслдан наслга ўтиши мумкин.

Кейинги йилларда жигар ракининг кескин кўпайиши кузатилмоқда. Спиртли ичимликларни суиистеъмол қилиш оғир офатлардан бўлган жигар ракига олиб келиши мумкин. Масалан сурункали ичкиликбозликка мубтало бўлган кишиларнинг 70 проценти жигар ракидан ҳалок бўлади. Жигар заҳарли, тоқсиқ моддаларни, шу жумладан спиртли ичимликларни ҳам зарарсизлантирувчи энг муҳим орган ҳисобланади. Шунинг учун ҳам арақ, коньяк, кучли виноларни узоқ вақт давомида истеъмол қилинганда, биринчи навбатда жигар катта зарар кўради.

Ҳаттоки оз миқдорда спиртли ичимликлар ҳам жигар ҳужайралари фаолиятини жиддий ўзгаришларга олиб келади. Спиртли ичимликларни сурункали равишда истеъмол қилиш эса, жигар ҳужайраларининг ҳалокатига сабаб бўлади. Жигар парда билан қопланади, бужмайиб кичиклашади, яъни жигар циррози ривожланади. Жигар циррози оғир касаллик бўлиб, кўпинча ракка айланади.

Шуни эслатиб ўтиш керакки, алкоголь таъсирида ривожланган рак узоқ вақтгача клиник белгиларсиз ўтади, ичкиликбозни ҳалокатга келтирса-да, у ичкиликни гўё зарарсиз деб ўйлайди. Кейинчалик жигар раки белгилари аниқлангандан сўнг замонавий медицина касалнинг тўла-тўкис даволаниб кетишига кафил бўла олмайди.

Шунинг учун ичкилик ичишни ташлаш жигар ракининг олдини олишнинг энг яхши чорасидир.

Ҳар йили ишхоналарда, фабрика, завод, ўқув юртларида ва поликлиникаларда ўтказиладиган профилактик кўрик, аҳолини диспансеризация қилиш жигар ракини ўз вақтида аниқлашга ёрдам беради. Спиртли ичимликлар —жигар ракини ривожлантирувчи асосий сабаблардан бири эканлигини асло унутмаслик керак.

Қ. ОРИФЖОНОВ,
Ўзбекистон онкология ва радиология илмий-текшириш институтининг катта илмий ходими, медицина фанлари кандидати.

„ТО" спорт ҳафтаси

ТОШКЕНТ—ОЛМАОТА ШАХМАТ МАТЧИ

«ДЎСТЛИК» МАТЧИ — Тошкент — Олмаота

◆ **«Дўстлик» шахмат матчида 1:0 ҳисобида тошкентликлар олдинда бормоқда.**

◆ **Иккинчи тахтада вазият кескинлашди. Ҳар бир юриш учрашув тақдирини ҳал қилиши мумкин.**

◆ **40-юриш қандай бўлиши керак!**

4 сентябрда «Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент» ва «Вечерняя Алма-Ата» газетхонларининг сиртқи шахмат матчида ўттиз тўққизинчи юриш эълон қилинган эди. Бу сафар мухлисларнинг фикри турлича бўлди. Баъзилар b7 катагида турган фарзинни g7 катагига юриб, қораларнинг пиёдасини олишни, баъзилар эса фарзинни b8 катагига юриб, қора шохга «кишт» эълон қилишни таклиф этдилар. Жюри кейинги таклифни тўғри деб топди ва у олмаоталик шахмат мухлисларига маълум қилинди. Бир ҳафталик танаффусдан сўнг олмаоталиклар бу юришга Крq6—b7 билан жавоб беришди.

Ҳурматли, шахмат мухлислари! Ўзингиз оқ доналарда ўйнаётган иккинчи тахтада навбатдаги 40-юриш қандай бўлиши керак? Бу ҳақдаги фикр ва мулоҳазаларингизни кутамиз.

Энг мақбул юришларни таклиф этган газетхонларнинг исм ва фамилиялари газетада эълон қилинади.

Бирон сабабга кўра баҳсда иштирок этолмай қолган мухлисларга иккинчи тахтада қилинган юришларни эслатиб ўтамиз.

1. b4b5 2. c4bc. 3. Kt3 Kt6 4. e3 Cg4 5. C:c4 e6 6. h3 Ch5 7. Kc3 a6 8. g4 Cg6 9. Ke5 Kfd7 10. K:g6 hg 11. Фf3 Kc6 12. a3 Kb6 13. Ca2 Фd7 14. Cd2 0—0—0 15. 0—0—0 Ka516. Kpb1 Kac4 17. Cc1 Kpb8 18. e4 Фc6 19. Лd3 t6 20. h4 Ce7 21. h5 g5 22. Лh d1 Лd7 23. Фe2 a5 24. d5 ed 25. K:d5 K:d5 26. Л:d5 Kb6 27. Л:d7 K:d7 28. Cd5 Фb6 29. C:b7 Ke5 30. Cd5 c6 31. Ce3 Cc5 32. C:c5 Ф:c5 33. Фa6 Kpc7 34. Ce6 Лd8 35. Л:d8 Kp:d8. 36. Kpa2 Kpe7. 37. Cb3 Ф:t2 38. Фb7 Kpd6 39. Фb8 + Kpd6—d7.

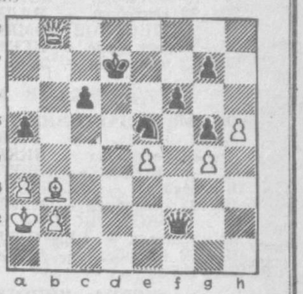

Ўз таклиф ва мулоҳазаларингизни қуйидаги адресга йўлланг: 700047 Тошкент шаҳри, ГСП. Ленинград кўчаси, 32, «Тошкент оқшоми» («Дўстлик» матчи»)га. Таклифларингизни 32-55-32, 33-08-74 телефонлари орқали ҳам хабар қилишингиз мумкин.

• Танишинг, шаҳримиз чемпионлари

«ҚУВНОҚ СТАРТЛАР» САМАРАСИ

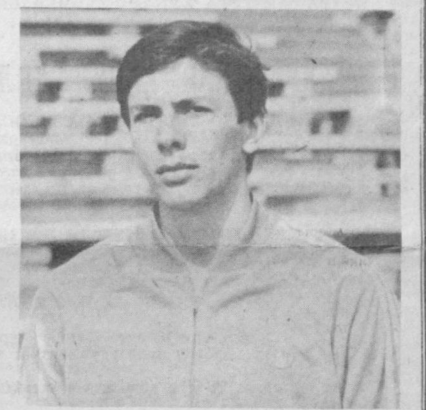

Владимир Черников енгил атлетикага тасодифан қизиқиб қолди. Ўшанда 14 ёшда эди.

— Ҳозиргидек ёдим да, — дейди. — Мактабимиздаги болалар «Қувноқ стартлар» мусобақаларига тайёргарлик кўра бошлашди. Улар шундай берилиб, иштиёқ билан машқ қилишарди-ки, кўриб ҳавасим келди. Ўзим ҳам стартга чиқмоқчи бўлдим. Фурсат топиб тренер Юрий Федерович Колесниковнинг олдига бордим. Ундан енгил атлетика секциясига қабул қилишини илтимос қилдим. Бошдан-оёқ разм солиб чиққач сўради:

— Умуман иштиёқинг борми?

— Ҳа, — қатъий жавоб бердим.

— Ундай бўлса ҳаракат қилиб кўрамиз. Жуда кўп нарса сенга боғлиқ.

Устоз ва шогирднинг биринчи танишуви шундай бошланди. Владимир Черниковнинг ҳаётидаги бу воқеа ўзига хос спорт шуҳратининг бошланиш нуқтаси бўлди.

Бир неча ой машқ қилганидан кейин у биринчи марта болалар ва ўсмирлар спорт мактабларининг ўқувчилари ўртасида ўтказилган расмий мусобақада иштирок этди. Шу ерда баландликка сакраш бўйича совринли ўринни эгаллади. Аммо устозининг мақсади бошқа эди. У Владимирнинг имкониятларини яхши биларди. Ўзи уч ҳатлаб сакраш бўйича мутахассис бўлганлиги учун шогирди ҳам шу йўлдан боришини истарди. Бошқа машғулотлар унинг асосий хислатларини шакллантиришга ёрдам бераётганидан хурсанд эди.

Тўғрисини айтганда, ҳамма ҳам эришган биринчи яхши натижасини хотирада сақлаб қололмайди. Черников эса уни ҳозиргидек эслайди. У мусобақалар пайтида 10 метр 63 сантиметр узоқликка сакради. Худди шу марра унинг спортдаги шуҳрати юксалишига замин бўлди. Тўғри бунинг учун жуда кўп тер тўкди, қунт билан машқ қилди. Мактабдаги дарсларни ўзлаштириш, музика мактабида кўникма ҳосил қилиши керак эди. Айни пайтда машқ қилишга ҳам улгурарди.

1974 йилда Владимир Черников музика мактабини тугатди. Энди спортга ажратилган вақти кўпайди. Бу вақтдан қўшимча машғулотларни бажариш учун фойдаланди. У асосий мақсадга эришиш учун тез чопиш, баландликка сакраш ва узоқликка сакраш, найза улоқтиришни яхши билиш лозимлигини тушунарди.

1975 йилда у физкультура институтига ўқишга кирди. Бу ерда ҳам алоҳида план асосида машқ қилишни давом эттирди. Ўша йили у Тошкент шаҳри ва республика чемпиони унвонини қўлга киритди. Бир неча Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда иштирок этди. 16 метр 19 сантиметр узунликка сакраган Владимир Черников СССР спорт мастери нормативини бажарди. 1981 йилда эса халқаро классли спорт мастери унвонига сазовор бўлди. Таллинда ўтказилган Бутуниттифоқ беллашувлари пайтида 16 метр 98 сантиметр натижа кўрсатди. Ўша пайтда бу натижа Тошкент ва Ўзбекистон рекорди ҳисобланарди.

Кутилмаганда тасодиф юз берди. Владимирнинг товони жароҳатланди. Бетоблиги туфайли машғулотларни кескин камайтиришга мажбур бўлди. Кейин эса бирданига кучайтирди. У бир кунда 10 тонна юкни кўтарарди, бир оёғида бир километр масофани босиб ўтарди. Тез югуриш, узоқликка, баландликка сакраш — буларнинг ҳаммаси машғулотлар программасидан жой олган эди.

Владимир 1983 йилда ўтказилган СССР халқларининг VIII ёзги спартакиадасида 17 метр 10 сантиметр натижа кўрсатиб, яна Тошкент ва республика рекордини янгилашга муваффақ бўлди.

Шу йилнинг июль ойида Ленинградда ўтказилган енгил атлетика бўйича мамлакат биринчилигида Владимир яна олқишга сазовор бўлди. У 17 метр 35 сантиметр натижа кўрсатиб, мамлакат биринчилигининг бронза медалини қўлга киритди. Бундай натижага республикамизда бошқа бирорта спортчи ҳозирга қадар эришган эмас.

«Қувноқ стартлар» беллашувлари унинг спорт таржимаи ҳолининг бошланишига сабаб бўлди. У ҳозир ҳам оммавийлик маҳоратнинг асоси эканлигини яхши тушунади. **М. ХИДИРОВ.**

МУСОБАҚА ЯКУНЛАНДИ

Тошкентдаги Тельман номли маданият ва истироҳат боғида бир неча кун давом этган аҳоли турар жойлари командаларининг шаҳар биринчилиги учун шахмат мусобақалари ниҳоясига етди.

Мусобақада олти йигит ва икки қиздан иборат 10 команда иккига бўлиниб, ўз районлари шарафини ҳимоя қилди. Биринчи группада Октябрь районининг шахматчилари пешқадамлик қилишди. Улар сўнгги ўйинни Фрунзе райони шахматчилари билан ўтказдилар. Ғоятда қизиқарли ва ҳаяжонли ўтган бу беллашувда ҳар икки томоннинг кучлари тенг келди. Натижада 19 очко тўплаган Октябрь райони шахматчилари биринчи ўринни эгалладилар. 18 очко билан Фрунзе райони шахматчилари иккинчи ўринда қолишди. Иккинчи группада Ленин райони вакиллари ғолиб чиқишди. Сергели райони командаси иккинчи ўринни эгаллади.

Финал учрашувларида Октябрь райони шахматчилари маҳоратларини намойиш этишди. Улар барча командаларни мағлуб қилдилар. Ленин ва Фрунзе районлари шахматчилари иккинчи ва учинчи ўринларни ўзаро бўлашиб олишди.

60 дан зиёд шахматчи иштирок этган бу мусобақада тахталар бўйича Октябрь районининг вакиллари Ф. Ёқубов ва М. Муротов, Киров районидан А. Абдураҳмонов, Ленин районидан О. Северина, Д. Давидов, Фрунзе районидан И. Кожухиналар шахсий ҳисобда ғолиб чиқдилар.

А. АБДУРАҲМОНОВ.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ВА МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИ ЭКРАНЛАРИДА

«КПСС XXVII СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН» ШИОРИ ОСТИДА

БАДИИЙ ВА ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР

ТЕМАТИК КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ КИНОТЕАТРИДА

18—19 сентябрда — **УМИД ВА ТАЯНЧ.**
20—22 сентябрда — **КОММУНИСТ.**

«МОСКВА» КИНОТЕАТРИДА
18—19 сентябрда — **КОММУНИСТ.**
20—22 сентябрда — **ЛЕНИН ПАРИЖДА.**

К. ЕРМАТОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
20—22 сентябрда — **РАИС.**

«ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ» НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
18—19 сентябрда — **КОММУНИСТ.**
20—22 сентябрда — **НАДЕЖДА.**

ЛИСУНОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
18—19 сентябрда — **ЛЕНИН ПАРИЖДА.**
20—22 сентябрда — **26 БОКУ КОМИССАРЛАРИ.**

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
19—22 сентябрда — **ИККИНЧИ ТУҒИЛИШ.**

«ВОСТОК» КИНОТЕАТРИДА
18 сентябрда — **МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ ҲАҚИДА.**
19—22 сентябрда — **ИККИНЧИ ТУҒИЛИШ.**

«ҚОЗОҒИСТОН» КИНОТЕАТРИДА
18 сентябрда — **СЕН ИШЛАШНИ БИЛАСАНМИ?**
19—22 сентябрда — **ДАРАХТ КЕСИШ МАЙДОНИДАН РЕПОРТАЖ.**

«ИСКРА» КИНОТЕАТРИДА
18 сентябрда — **ПРОПАГАНДИСТ БИЛАН СУҲБАТ.**
19—22 сентябрда — **МАҚСАД БИРЛИГИ ВА ҲАРАКАТ.**

«ЧАЙКА» КИНОТЕАТРИДА
18 сентябрда — **ИНТИЗОМ ҲАММАГА БАРОБАР.**
19—22 сентябрда — **БАҲОРНИНГ ЕТТИ КУНИ.**

«ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА
18 сентябрда — **ИНТИЗОМ ҲАММАГА БАРОБАР.**
19—22 сентябрда — **ИШЧИ ДАҚИҚАСИНИНГ ҚИЙМАТИ.**

«ФЕСТИВАЛЬ» КИНОТЕАТРИДА
18 сентябрда — **ҲИСОБ НУҚТАСИ.**
19—22 сентябрда — **ОМИЛКОР УСТА ЙЎЛИ.**

С. РАҲИМОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
18 сентябрда — **ИШЧИ ДАҚИҚАСИНИНГ ҚИЙМАТИ.**
19—22 сентябрда — **ИШ ВАҚТИДА — ИШ БЎЛСИН.**

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

42-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1985-86 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: универсал токарь (карусельчи-токарь, программали бошқариладиган станоклар операторн), **саноат ускуналари бўйича ремонтчи-слесарь, электр пайвандловчи, механика йиғувчи-слесари, фрезерчи, электр монтажчи, қолипловчи, асбобсоз-слесарь, штамповкачи.**

БАРЧА ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ.

Ўқиш вақти меҳнат стажига киради.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини битирган ва аттестатнинг ўртача бали 4-5 дан иборат бўлган шахслар олий ўқув юртига киришда имтиёзларга эга бўладилар.

Ўқувчилар ойига 76 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолғу ансамбли ва миллий чолғу асбоблари ансамбли ишлаб турибди.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

10-синф ҳажмида маълумотли 18 ёшдан 35 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Аризага қуйидагилар қўшиб тақдим этилади: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (паспорт), маълумоти тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисидаги справка, 6 дона фотосурат (3х4 см.), таржимаи ҳоли.

Билим юртига бошқа шаҳарлардан келганлар билим юрти ётоқхонасида пропискадан ўтиш учун ўз турар жойларидан пропискадан ўчишлари, шунингдек комсомол ташкилоти ҳисобидан ўчирилиши ҳамда комсомол ҳужжатларини (шахсий ҳисоб карточкаси, ВЛКСМ аъзосининг ҳисоб карточкаси, комсомол билети) бирга олиб келишлари лозим.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 24, 44, 60, 72, 112, 115-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати). Телефон 35-08-02.

УЙДА КЎПЧИЛИК УХЛАЁТГАНДА...

СИЗ ЯНГИЛИКЛАРНИ, РЕКЛАМА ХАБАРЛАРИНИ, ЭРТАЛАБКИ КОНЦЕРТНИ, ОБ-ҲАВО МАЪЛУМОТЛАРИНИ ОШХОНАНИНГ ЎЗИДА НОНУШТА ЧОҒИДА ТИНГЛАШИНГИЗ МУМКИН.

Бунинг учун албатта қўпол радиоприёмник ёки транзистор шарт эмас.

««СИБИРЯК—303» ВА «РАЗДАН—201» ҲАМИША УЧ ПРОГРАММАГА СОЗЛАНГАН.

Фақат тугмачасини охиста босишнинг ўзи кифоя.

БУ ПРИЁМНИКЛАР ЭЛЕКТР ВА РАДИО ТАРМОҚЛАРИДАН ҚУВВАТ ОЛИБ ИШЛАЙВЕРАДИ.

«ТАШКУЛЬТТОРГ» (телефон 91-18-79).
ЦУМ (телефон 56-77-90).

«ЛОТОС»ДА ЛАЗЗАТЛИ МУЗҚАЙМОҚ

«Лотос» кафесида хўрандалар дастурхонига тортиқ қилинаётган мева шарбати қуйиладиган пломбир музқаймоғи хушхўрлиги билан лаззатлидир.

Бу ерда ТОШКЕНТ МИНЕРАЛ СУВИ, МЕВА ШАРБАТИ, ПЕПСИ-КОЛА ИЧИМЛИКЛАРИ **сотувда муҳайё қилинган.**

«Лотос» Октябрь революцияси хиёбонида жойлашган.

ДИҚҚАТ, СУРАТГА ОЛАМАН!

«АЛМАЗ» ФОТОАППАРАТИ ФАЗИЛАТЛАРИ:
— видоискатель пентапризмасининг алмаштириладиган блоки бор;
— турли мақсадларда ишлатиладиган алмаштириладиган фокусировкали экран билан таъминланган;
— приставкали электроприводни улаш мумкин;
— битта кадр бир неча марта намойиш этилади;
— алмаштириладиган объектлардан фойдаланилади;

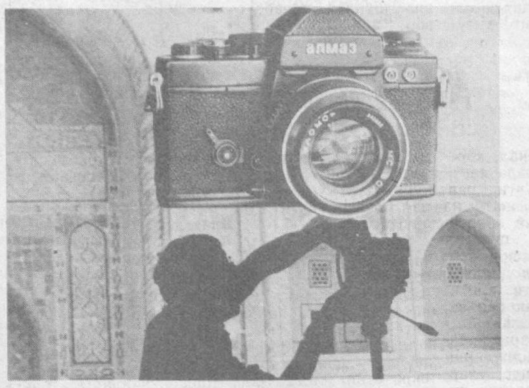

«АЛМАЗ»НИНГ АФЗАЛЛИКЛАРИ ТУФАЙЛИ ҲАР ҚАНДАЙ МАЛАКАЛИ ФОТОҲАВАСКОРЛАР СИФАТЛИ СУРАТЛАРНИ БЕМАЛОЛ ТАЙЁРЛАЙДИЛАР.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА-САВДО ТАШКИЛОТИ.

БИЛЛУР НАФОСАТИ

Эртаклар оламидаги ғаройиботларга ўхшаб жилваланиб турадиган биллур идишлар ўзининг нафислиги билан хонадонга ўзгача файз киритади.

Пойтахтнинг марказий универсал магазинидаги «Биллурлар» ихтисослаштирилган бўлимида гул ва конфет вазалари, идишлар, лаганлар, салатдонлар, графинлар, мурчдонлар, стаканлар, фужерлар сотилмоқда

ЦУМ

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

15-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1985-86 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ:

қурилиш машиналарини ремонт қилиш технологияси бўйича слесарлар, слесарь-сантехниклар, монтажчи-ғишт терувчилар, бўёқчи-сувоқчилар, дурадгор, дурадгор-мебелчилар, автоматика ва телемеханика қурилмалари билан жиҳозлаш бўйича монтёрлар, юқори вольтли ҳаво линияларида катта кучланишли электр тармоқлари бўйича мутахассислар, электр-газ пайвандчилар, сувоқчилар, автослесарлар.

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ, 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ:

телемеханика қурилмалари билан жиҳозлаш бўйича монтёрлар, юқори вольтли ҳаво линияларида катта кучланишли электр тармоқлари бўйича мутахассислар. Стипендия — 90 сўм;

электр-газ пайвандчи, дурадгор, сувоқчи-бўёқчи, ғишт терувчи-пардозловчилар. Стипендия — 75 сўм.

1 йиллик курсларга темир йўл ва метрополитенда ишловчи, автоматика ва телемеханика қурилмаларини жиҳозлаш бўйича мутахассислар, бўёқчи, дурадгор, ғишт терувчи-пардозловчилар қабул қилинади. Стипендия — 75 сўм.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР 3 МАҲАЛ БЕПУЛ ОВҚАТ, КИЙИМ БОШ, УЗОҚДАН ҚАТНОВЧИЛАР ЁТОҚХОНА, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДАГИ ИШ ҲАҚИНИНГ 50 ПРОЦЕНТИ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига ҳисобланади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛАР ТЕМИР ЙЎЛ ХИЗМАТЧИЛАРИГА БЕРИЛАДИГАН БАРЧА ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Билим юртини тамомлаганларга олий ўқув юртларига кириб ўқиш учун йўлланма берилади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка; 5 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), соғлиғи тўғрисидаги справка (286 форма), характеристика.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Слоним кўчаси, 113-уй (3, 21, 48, 80-автобуслар; 3, 23-трамвайларнинг «Котельная» бекати, 15, 23, 61, 26-автобусларнинг «Завод СТО», «Иззат» бекатлари). Телефон 96-17-61.

«МЕҲНАТ РЕЗЕРВЛАРИ»
ЎҚУВ — ТРЕНИРОВКА БАЗАСИ
(Волгоград кўчаси, 81-уй)

1985—86 ЎҚУВ ЙИЛИГА ПУЛЛИК ФИЗКУЛЬТУРА — СОҒЛОМЛАШТИРИШ ГРУППАЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

БОЛАЛАР ВА ЎСМИРЛАР УЧУН

5-7 ёшли ва ундан катта болалар учун сузиш бўйича;
10-14 ёшли болалар учун бокс, эркин ва классик кураш, дзю-до;
14-17 ёшли болалар учун ритмик гимнастика бўйича;
7-8 ёшли болалар учун бадиий гимнастика;
10-16 ёшлилар учун оғир атлетика бўйича;

Машғулотлар болалар группаларида ҳафтасига 2-3 марта 45-90 минутдан ўтказилади.

МАШҒУЛОТЛАР ТАЖРИБАЛИ ТРЕНЕРЛАР РАҲБАРЛИГИДА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ЗАЛЛАРДА СОАТ 9.00 ДАН 18.00 ГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

КАТТАЛАР УЧУН:

сузиш бўйича саломатлик группалари;
Умумий жисмоний тайёргарлик группалари (ОФП).

СПОРТ ЙЎНАЛИШИ БИЛАН ФИЗКУЛЬТУРА-СОҒЛОМЛАШТИРИШ ГРУППАЛАРИ:

оғир атлетика, бокс, эркин кураш ва классик кураш бўйича;
соғломлаштирувчи югуриш группалари.
ритмик гимнастика группалари.

МАШҒУЛОТЛАР ҲАФТАСИГА 3 МАРТА ИШ ПАЙТИ БЎЛМАГАН ВАҚТЛАРДА ЭРТАЛАБ ВА КЕЧҚУРУН ЎТКАЗИЛАДИ.

АБОНЕМЕНТЛАР СПОРТ КОМПЛЕКСИНИНГ БУХГАЛТЕРИЯСИДА СОАТ 16.00 ДАН 19.00 ГАЧА (шанба ва якшанбадан ташқари) СОТИЛАДИ.

Маълумотлар олиш учун телефон: 77-83-53.

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —18/IX да **Қуёшга таъзим қил,** 19/IX да **Сўғд элининг қоплони.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/IX да **Юлдузли тунлар,** 19/IX да **Зебуннисо.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —18/IX да **Узилган торлар,** 19/IX да **Ёшликда берган кўнгил.**

кино

18 СЕНТЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТОШЛАРДА ҲАМ ДАРАХТ ЎСАДИ» — **Санъат саройи** (катта зал. 21.00; телефон 44-21-44, 44-21-34, 44-21-74).

«ДИҚҚАТ! БАРЧА ПОСТЛАРГА...» — **Фестиваль** (21.30, телефон 32-78-02), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«ШАБАНА» — **Ватан** (18.30, 21.00), **Қозоғистон** (17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (17, 20.00; телефон 33-44-52).

«МЎЪЖИЗАЛАР МАВСУМИ» — **Хива** (21.30).

«СИЗ КИМСИЗ, ДОКТОР ЗОРГЕ» — **Москва** (18.30, 20.45; телефон 33-05-01), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«УНИНГ ЖАҲЛИ ЧИҚА БОШЛАДИ». — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«КАЛЬМАН ЖУМБОҒИ» — **Лисунов номли** (17, 20.00; телефон 96-34-02).

«НОБОП ОДАМ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«АЛВИДО, ҒЎР ЁШЛИГИМ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-41), **Тинчлик** (тоқ соатларда).

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:
19 СЕНТЯБРЬ

«ТОШЛАРДА ҲАМ ДАРАХТ ЎСАДИ» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 44-21-44, 44-21-34, 44-21-74).

«ДИҚҚАТ- БАРЧА ПОСТЛАРГА...» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ШАБАНА» — **Ватан** (11, 13.30 16, 17.30, 21.00), **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00, телефон 35-24-92).

«СИЗ КИМСИЗ, ДОКТОР ЗОРГЕ?» — **Москва** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45, телефон 33-05-01), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 78-47-25), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 53-65-87).

«КОНДОРНИНГ УЧ КУНИ» — **Фестиваль** (21.30, телефон 32-78-02).

«УНИНГ ЖАҲЛИ ЧИҚА БОШЛАДИ» — **Хива** (21.30), **Восток** (10.30 ва жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«ФРЭНСИС» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00 телефон 96-34-02).

«НОБОП ОДАМ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«АЛВИДО, ҒЎР ЁШЛИГИМ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51), **Тинчлик** (тоқ соатларда).

«ДАҚИЙЛАР» — **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71).

«ЕТИМ БОЛАЛАР» — **К. Ёрматов номли** (11, 14, 17, 20.00; телефон 24-22-66).

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг ходимлари коллективи бош энергетик Т. Т. Аъламовга отаси

Тоҳир АЪЛАМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар телефон тармоқлари Бош бошқармаси коллективи Чилонзор район телефон алоқа узелининг бошлиғи

Обид Қўчқорович НАЗАРМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси коллективи кинооператор

Ўткир Абдусатторович АБДУРАҲМОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

ТВ

чоршанба

18 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

17.30 «Тарих саҳифалари». Стахановчилик ҳаракати.
18.15 «Нега куён яшириняпти». Мультфильм.
18.25 «Кинотомошабин ҳамроҳи».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Бегона ҳодиса». Телевизион бадиий фильм премьераси.
20.40 Баянчилар намунали оркестрининг чиқиши.
21.00 Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Черноморец» — «Вердер» (ГФР). 2-тайм. Одессадан олиб кўрсатилади.
21.45 «Время».
22.15 Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Висмут» (ГДР) — «Днепр». 2-тайм. ГДРдан олиб кўрсатилади.
22.45 «Агар соғлом бўлай десанг».
23.00 Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Спартак» — «Турун Паллосеура» (Финляндия). 2-тайм.
Футбол. Европа чемпионларининг кубоги. 1/16 финал. «Зенит» — «Валеренген» (Норвегия). 2-тайм. Ленинграддан олиб кўрсатилади.
23.45 «Дунё воқеалари».
24.00 Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. Информацион кўрсатув.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Қишлоқ янгиликлари».
19.45 С. Ролдугин чалади (виолончель).
20.00 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Музикали киоск».
21.15 Телефильм. «Қадрдон уй жилолари».
21.45 «Время».
22.15 А. Макаёнок. «Тил остига таблетка». Москва академик сатира театрининг фильм-спектакли.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Акаиро». Мультфильм.
18.35 «Қалбларимизда фестиваль» (такрорий).
19.10 «Пахта тозаловчиларнинг янги марралари». «Тола ва сифат».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.00 «Инсон болаликдан бошланади».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон ёзувчилар союзининг IX съезди олдидан. «Ёзувчи ва замон». Кўрсатувни Умарали Норматов олиб боради.
21.20 «Совет Ўзбекистони шаҳарлари». Кинопрограмма.
21.45 Москва. «Время».
22.15 «Ватан — қўшиғим менинг». Музикали-адабий композиция.
23.00 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.00 МТ II
17.00 Кўрсатувлар программаси.
17.05 «Булутлар узра янграган қўшиқлар». Музикали телефильм (рус.).
18.10 «Боку ва бокуликлар». Телефильм.
19.00 XIV — XVI асрларда ўзбек адабиёти.
19.30 «Юрмала — йил мобайнида». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 Опералардан саҳналар.
21.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» кўрсатуви адресига келган хатларга обзор.
21.45 МТ II

пайшанба

19 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ўсмирлар ижоди».
10.10 «Ҳайвонот оламида».
11.10 «Бегона ҳодиса». Телевизион бадиий фильм премьераси.
12.20 МТ ва БР эстрада симфоник оркестрининг концерти.
12.50 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Беш йиллик — ҳар биримизнинг ишимиз». Ҳужжатли фильмлар.
16.00 «Қувноқ стартлар».
16.50 Л. Бетховен. 5-симфония. Берлин симфоник оркестри ижро этади (ГДР).
17.25 «Бил ва уддала». Мактаб ўқувчилари учун илмий-ўқув кўрсатуви.
17.55 Халқ хор капелласининг концерти.
18.25 «Капитанлар ороли». Мультфильм.
18.45 «Фан ва турмуш».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Дунё ва ёшлар».
20.10 «Ковпак ҳақида ўйлар». Бадиий фильм. «Карпатлар, Карпатлар...» 1-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Ҳужжатли экран».
23.05 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Ҳар гал қайта бошдан». Ҳужжатли фильм.
9.35, 10.35 А. С. Пушкин. «Капитан қизи». 7-синф.
10.05, 14.05 Испан тили.
11.05 Ўрта Осиё табиати.
11.35, 12.40 Зоология. 7-синф. Ўргимчаклар.
12.00 «Оила ва мактаб».
12.30 «...ва яна Байкал ҳақида». Илмий-оммабоп фильм.
13.05 Тарих. 4-синф. Москва —рус давлатининг пойтахти.
13.35 Умумий биология. 10-синф. Ҳужайралар назарияси.
14.35 «Кўкламги чақириқ». Бадиий фильм, субтитр билан.
15.05 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 М. Глинка. «Тугалланмаган соната».
19.00 «Шахмат мактаби». «Маҳорат сабоқлари».
19.30 Ритмик гимнастика.
20.00 «Камалак» халқ ижодиёти телепрограммаларининг VI Халқаро фестивали. «Мен хонанданинг ўғли ва энг яхши ашулачининг набирасиман» (Португалия).
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Футбол, Кубок эгаларининг кубоги. 1/16 финал. «Утрехт» (Голландия) — «Динамо» (Киев). 2-тайм. Голландиядан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Ўзингни синаб кўр». Телевизион бадиий фильм.
23.20 Концерт.

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Джаз шинавандаларига». «Биг-Бэнд».
8.00 Ишчи ёшлар учун. «Беш йиллик ва мен».
8.30 «Ахборот».
8.50 «Дарахт қўшиғи». Телефильм.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Саноатда тежамкорлик муаммолари» (рус.).
18.45 Болалар учун фильм. «Оқ автомобиль».
19.10 «Чорвачилик — зарбдор фронт».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телеклуби. Кўрсатувни Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати Пиримқул Қодиров олиб боради.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Дирижёр ҳикоя қилади». Кўрсатувни ЎзССР халқ артисти З. Ҳақназаров олиб боради.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ягона сиёсий кун».
22.35 «Тақдир». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
23.05 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

17.00 Кўрсатувлар программаси.
17.05 Болалар учун фильм. «Салом, Ральф!»
17.30 Реклама.
17.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иқбол». Қизлар конкурс программаси (такрорий).
19.40 Тошкент янгиликлари.
20.10 «Ватандан узоқда». Бадиий фильм.

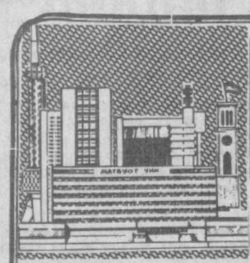

ТОШКЕНТ ОКШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)

—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.

(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74;, қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р 14024. **Индекс 64690.** А-2223. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.**